

új magyar szó

12 oldal
Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
135. (1455.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,2748 ▼
1 amerikai dollár	3,0323 ▼
100 magyar forint	1,5927 ▲

Társadalom 7**Gyors eljárást sürget a Sapientia**

Szükség van a gyors döntésre a Sapientia egyetem akkreditációjával kapcsolatban, mert félő, hogy politikai viták tárgyává válhat az intézmény jövőjét meghatározó folyamat – nyilatkozta tegnap az ÚMSZ-nek Dávid László, az intézmény rektora.

Kultúra 8**Lebontanák a Súrlott grádcicot**

Lebontaná Marosvásárhely polgármestere, Dorin Florea a Súrlott Grádcics néven elhíresült egykori vendéglőt, illetve a Víkendtelep bejárata közelében álló, Kós Károly tervezte épületeket.

Média 9**Eltemették Budapesten a magyar sajtószabadságot**

Jelképesen eltemették tegnap a sajtószabadságot Budapesten. A Pollack Mihály téren, a Közmédia Szakszervezeti Tanácsa által hirdetett demonstráción több százan gyűltek össze.

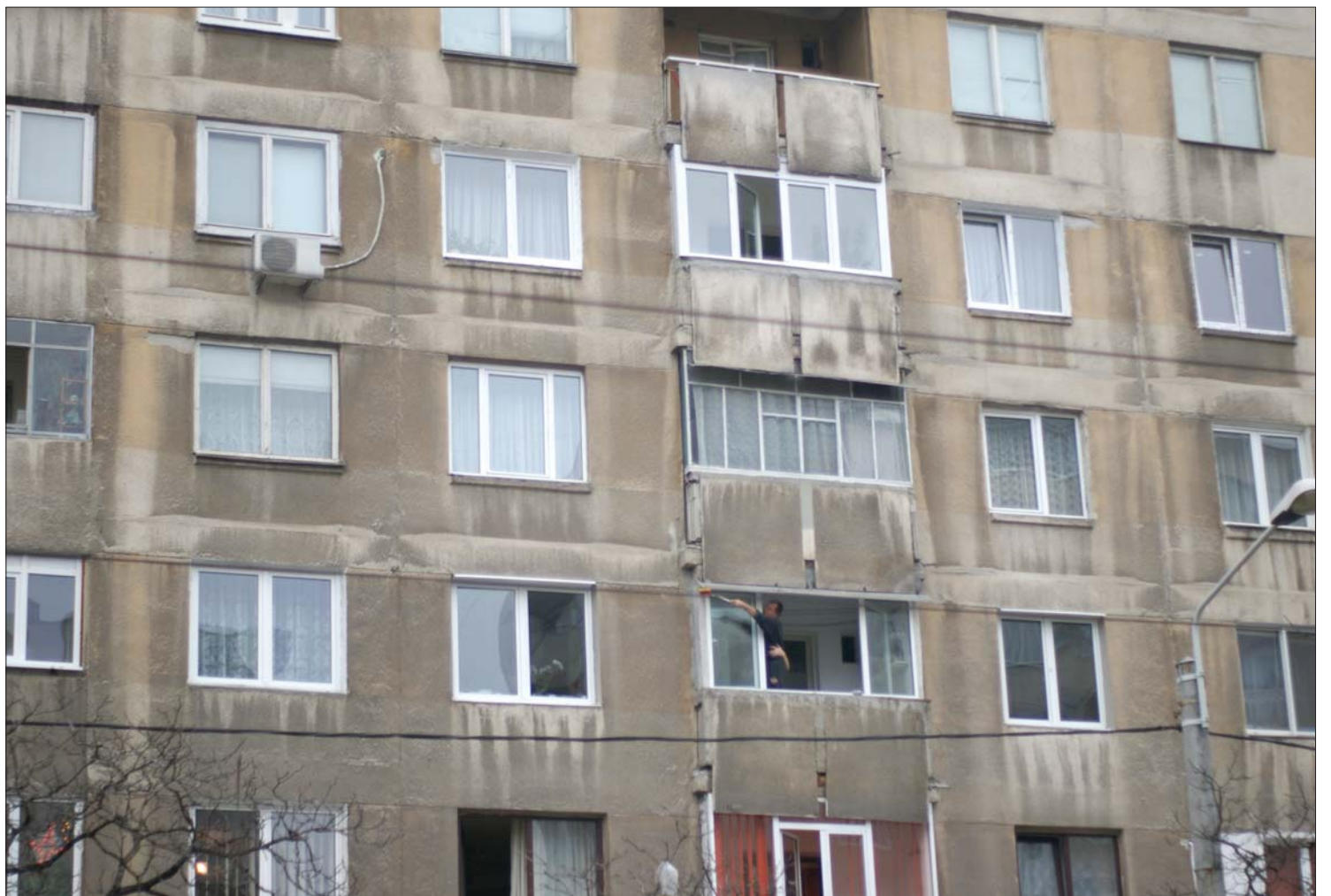
Vezércikk 3**Borbély ellen – tompa beretvával**

A fő kormánypártnak és az államfőnek ó szükségére volt a balhéra. Nemcsak a súlyos gazdasági-pénzügyi helyzetről való figyelemelterelési manőverként, de azért is, mert a politikai irányvonal mellett következetességgel kitaró RMDSZ koalíciós partnerétől eltérő álláspontra helyezkedett olyan fontos kérdésekben, mint az ország közigazgatási-területi átszervezése. ▶

Bogdán Tibor

Biztosítás: teljes közöny

*A holnapi határidő lejártá előtt a lakosság fele sem kötött még ingatlanbiztosítást***A tömbházrengetegek lakói nem sietnek a biztosítással. Megtehetik, mert az önkormányzatoknak nincs ingyre a büntetés**

Fotó: ÚMSZ/archív

Hatékony megoldást talált az Országos Biztosítási Felügyelet arra, hogy felgyorsítsa és olajozottabbá tegye a kötelező lakásbiztosítások megkötését: ezentúl az önkormányzatoknál vagy lakótársulási képviseleteknél is megvásárolható lesz az úgynevezett PAD-bizonylat, a katasztrófa elleni biztosítások legegyszerűbb típusa. Ezzel nemcsak a polgároknak nyújt segítséget, de óriási terhet vesz le az önkormányzatok válláról is, amelyeknek nemigen volt ingyre az ellenőrzés és büntetés. A holnapi, július 15-i határidő előtt a lakosoknak eddig kevesebb mint fele biztosította be ingatlanát, az erdélyi megyék azonban országsszerte a legaktívabbak. **6. oldal ▶**

Borbély: alaptalan sajtóinformációk

S. M. L.

▶ Alaptalannak nevezte lapunknak az állítólagos korrupciós ügyeiről megjelent információkat Borbély László környezetvédelmi miniszter, akinek a neve a korrupcióellenes ügyészség (DNA) nagyváradi részlegének egyik dossziéjában bukkant fel. „Nem az az ember vagyok, aki elutasítja a sajtóval való kommunikációt. Lengyelországban tartózkodtam az elmúlt napokban, és én is a sajtótól értesültem a dolgokról. Csak annyit tudok, amennyit az Országos Korrupcióellenes Ügyészség közlése tartalmaz” – fejtette ki az ÚMSZ-nek a politikus. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

Tanárbukta a versenyvizsgán

▶ Feszült hangulatban zajlott tegnap a tanári versenyvizsga, amelyen negyven ezer pedagógus pályázott tizedannyi végleges állásra. A tanárok a nehéz tételekre és az átláthatatlan állásmegszerzési feltételekre panaszkodtak. **7. oldal ▶**

Csalódott várakozás. Marosvásárhelyi tanárok a vizsga után

Fotó: ÚMSZ

Válságcsúcs az unióban

ÚMSZ

▶ Giulio Tremonti olasz pénzügyminiszter tegnap délután bejelentette, hogy péntekig elfogadják a megerősített megszorító-csomagot, amely normalizálná az ország költségvetését. Ez már fél-siker lehet ahhoz, hogy elkerülhető legyen Dél-Európa euróövezetből való kilépése, illetve az euróövezet csődje. Az unió pénzügyi helyzetéről a hírek szerint vasárnap tartanak válságcsúcsot. Az Európai Bizottság tegnap nyilvánosságra hozott negyedéves gazdasági jelentése egyébként továbbra is lassú fejlődéssel és kétséges sebességű valutával számol az euróövezetben. **6. oldal ▶**

Borbély: alaptalan vádak

Folytatás az 1. oldalról

A miniszter leszögezte, az ügyhöz semmi köze, a korrupcióellenes ügyészség (DNA) közleményében levő információknak nincs alapja.

Házkutatás az anyatársnál

Mint ismert, a köztelevízió értesülése nyomán a DNA kedden közölte, hogy ügyészei egy olyan ügyben vizsgálódnak, amelyben Borbély László neve is szerepel. Az ügy gyanúsítottja Ioan Ciocan Szatmár megyei üzletember, aki a vádhatóság szerint egy 20 ezer euró értékű lakásfelújítással „vásárolta meg” az RMDSZ-es miniszter befolyását, hogy könnyebben jusson közbeszerzési szerződésekhez. Az ügyészek szerint mindebben Szepessy Szabolcs, Borbély személyi tanácsosa közvetített, ő szintén gyanúsítottként szerepel. A vállalkozó és a tanácsos ellen bűnvádi eljárást indított a DNA, a miniszter ellen azonban nem kezdeményeztek eljárást.

Az ügyészek tegnap házkutatást is tartott szerdán abban bukaresti lakásban, amelyet a dosszióban szereplő vállalkozó állítólag felújított. A Realitatea hírtelevízió úgy tudja, az ingatlan Borbély László anyatársának – Kovács Attila volt RMDSZ-es képviselő édesanyjának – tulajdonában van, az ügyészek pedig néhány nappal korábban is a helyszínen jártak, de senkit nem találtak otthon. A szomszédok azt mondták a televíziónak, hogy a lakást egy hónapjal korábban újították fel, de senki nem lakik benne.

Az RMDSZ támogatója

Az RMDSZ tegnap támogatásáról biztosította a minisztert, aki tegnap – Lengyelországból történő hazatérése után – Kelemen Hunor szövetségi elnökkel is konzultált az ügyben. „Borbély László környezetvédelmi és erdőgazdálkodási miniszter jó szakember, tisztességgel végezte eddig is fel-

adatait, egy jó és megbízható politikus, aki nem keveredik olyan ügyekbe, amelyet a sajtó megszelídített. Borbély László számíthat a Szövetség és az én személyes támogatásomra, kiállunk mellette, és biztosak vagyunk abban, hogy a megjelent sajtóinformációk tévesnek bizonyulnak” – szögezte le tegnapi közleményében az RMDSZ elnöke. Hozzátette, jelen pillanatig nem látott semmilyen hivatalos papírt a DNA részéről, továbbá a kormányfővel tárgyalva az is kiderült, hogy a kormányhoz sem jutott el hasonló hivatalos irat. „Egyszerű sajtóközleményről van szó jelen pillanatban, amelyet egy újságíró kérésére adott ki a Korrupcióellenes Ügyészség. Ez nem a megfelelő kiindulási alap egy ilyen vád meg-

A DNA ügyészei Borbély László anyatársának Victoriei sugárúti lakásában tartották házkutatást

Fotó: Tofán Levente

foglalmasánál, ezért arra kérek mindenkit, hogy ne a sajtón keresztül tegyünk igazságot, hanem hagyjuk az illetékes szerveket, hogy végezzék a dolgukat. Borbély László ma délutánra visszaér az országba, és biztos vagyok benne, hogy lesz hivatalos álláspontja

Boc-Basescu találkozó a kormányátalakításról

Az európai uniós alapok lehívásáról és a kormányátalakításról is tárgyalt tegnap sajtóértesülések szerint a Cotroceni-palotában a miniszterelnök és az államfő. Mint ismert, korábban Traian Basescu az uniós pénzekből történő gazdálkodást nevezte meg a miniszterek teljesítménymérésének fő kritériumaként. A sajtó Borbély Lászlót azok között emlegette, akik gyengén teljesítettek ezen a téren, ez utóbb az RMDSZ-es tárcavezető adatokkal cáfolta.

az ellene felhozott, koholt vádakra” – közölte Kelemen Hunor.

Lakatos: ez nem véletlen

Lakatos Péter azt nyilatkozta, nem véletlen az, ami Borbélyal történt, szerinte az RMDSZ közigazgatási reformmal kapcsolatos álláspontja miatt „kísérel meg lejártni” a tárcavezetőt. A Bihar megyei képviselő emlékeztetett,

az a tény, hogy a botrány éppen most tört ki” – mondta Lakatos az Antena3 hírtelevíziónak.

Kelemen Hunor a Transindex kérdésére elmondta, nem akar spekulációba bocsátkozni Lakatos felvetése kapcsán. „Egyrészt nem engedem meg magamnak, hogy ilyen spekulációkba bonyolódjak. Másrészt az elmúlt esztendőben sokszor láttunk ilyen típusú lejárató kampányt vagy egyál-

Traian Basescu korábban csak az RMDSZ-t bírálta, holott a közigazgatási reformot nemcsak a szövetség ellenezte, hanem az ellenzéki pártok és Románia lakosságának a többsége is. „Nem akarok feltételezésekbe bonyolódni. Szerintem nem véletlen egybeesés

talán televízióon keresztül folytatott, úgynevezett igazságszolgáltatási procedúrát, ami nem korrekt és elítélendő. Ha valaki azt gondolja, hogy az RMDSZ-t ilyen eszközökkel tudja valamilyen irányba terelgetni, az téved” – mondta a portálnak a politikus. ◀

USL: mennyi az 50 százalék?

Hírösszefoglaló

▶ Az ellenzéki politikusoknak ellentmondó közvélemény-kutatási adatokat tett közzé a Román Társadalomtudományok Intézete (IRSS). A felmérés szerint a Szociál-liberális Szövetség (USL) a szavazatok kevesebb mint felét kapná meg, ha jövő vasárnap rendeznének parlamenti választásokat Romániában. Mint korábban beszámoltunk róla, az USL főtíkára, Liviu Dragnea a múlt hét végén azt nyilatkozta, a megyénként végzett közvélemény-kutatásai adatai szerint az ellenzéki szövetség országosan 60-66 százalékkal vezet a pártpreferenciák tekintetében.

Az IRSS adatai szerint a Demokrata Liberális Párt (PDL) a második helyen áll, a szavazatok 22,5 százalékára számíthat. Harmadik helyen van a Románia Haladásáért Országos Szövetség (UNPR), amelyre a megkérdezettek 7,8 százaléka szavazna. Ne-

gyedik helyen az RMDSZ áll, a felmérés szerint a szövetségre a megkérdezettek 5,7 százaléka adná voksát. Az 5 százalékos parlamenti küszöböt átlépné a felmérés szerint a még hivatalosan be nem jegyzett Nép Pártja (PP), amely 5,2 százalékos eredménnyel szerepelne, a Nagy-Románia Párt (PRM) támogatottsága pedig 4,60 százalék.

Arra a kérdésre, hogy ha jövő vasárnap kerülne sor az államelnök-választásra, kire szavaznának, a megkérdezettek közül legtöbben Crin Antonescu liberális pártelnököt jelölték meg. Rá az alanyok 32 százaléka szavazna. Második helyen Traian Basescu jelenlegi államfő áll, aki 22 százalékra számíthat. Victor Ponta szociáldemokrata pártelnök 17 százalékot gyűjtene be.

Lázároiu: ez mese

Mint ismert, az ellenzéki pártok által megrendelt belső felmérések szerint olyan megyék is akadnak az országban, ahol 74 százalékkal győzne az USL, ha vasárnap tartanák a választásokat. A közvélemény-kutatásokra többek között azért volt szüksége a megyei szervezeteknek, hogy felmérhessék az egyes alakulatok (Szociáldemokrata Párt, Nemzeti Liberális Párt, Konzervatív Párt) súlyát a szövetségben belül.

Az USL által közölt adatokat kételkedve fogadták a kormányoldal politikusai. Sebastian Lázároiu szociológus, munkaügyi miniszter szerint „mese”, hogy az ellenzéki szövetség 50 százalékos eredményt ér majd el a választásokon. „Ezeket az adatokat még az USL politikusai sem veszik komolyan” – vélekedett az államfő volt tanácsadója. Szerinte a legutóbbi felmérések szerint az USL „nem sokkal” ötven százalék alatt van, távol az ellenzéki politikusok által emlegetett 60-66 százaléktól. Hozzátette, a pártszövetség

amúgy is „szétrobban” még a választások előtt.

Eckstein: csökken az ellenzék támogatottsága

Eckstein-Kovács Péter elnöki tanácsadó szintén irreálisnak tartja az USL adatait. Szerinte az ellenzéki szövetség legtöbb 50 százalékos közeli eredménnyel vezet a választók pártpreferenciájában. „A komoly közvélemény-kutató cégek nem engedhetik meg maguknak, hogy teljesen hiteltelen adatokat közöljenek, még akkor sem, ha egy párt a megrendelő. Lehet, hogy korábban 60 százalékos támogatottsága volt az USL-nek, ám ez folyamatosan csökken, a legutóbbi felmérések szerint pedig 50 százalék körüli a támogatottságuk” – magyarázta Eckstein. Lázároiuhoz hasonlóan az államfő kisebbségügyi politikusa úgy véli, a választások közeledtével erősödnek a konfliktusok az ellenzéki pártszövetségben. ◀

Borbély ellen – tompa beretvával

Bogdán Tibor

Bár nem vagyok a jelenlegi román társadalmi és politikai életben mindennaposá vált összeesküvés-elméletek, forgatókönyvek híve, Borbély László „korrupciós ügye” kapcsán mégsem tudok

elvonatkoztatni attól, hogy nemrégiben a szociáldemokraták több pártot is megjárta politikusa, Codrin Ștefănescu arról beszélt: demokrata liberálisok bűnvádi ügycsomókat „rendeltek meg” befolyásos RMDSZ-politikusok ellen. Mert lám, máris akcióba léptek a korrupció elleni ügyészek, a környezetvédelmi miniszter húszezer eurós ügyletéről harsog a média, és nem maradt el a tájainkon szintén mindennapos gyakorlattá lett házkutatás sem, az állítólag a tárcavezető anyatársának tulajdonában lévő bukaresti lakásban.

Lehet, hogy csupán véletlen egybeesésről van szó, ám a véletlenek szükségszerűségek keresetközösségénél jelennek meg. A fő kormánypártnak és az államfőnek pedig most szüksége volt a balhéra. Nemcsak a súlyos gazdasági-pénzügyi helyzetről való figyelemelterelési manőverként, de azért is, mert a politikai irányvonala és célkitűzései mellett makacs következetességgel kitartó RMDSZ koalíciós partnerétől eltérő álláspontra helyezkedett olyan fontos kérdésekben, mint az ország közigazgatási-területi átszervezése vagy a kisebbségi törvény régi-óke etnikai arányának megváltoztatását tiltó kitétele. A demokrata liberálisok által elképzelt szupermegyék ugyanis csak a fő kormánypárt számára biztosítanának előnyt a tavaszi helyhatósági választásokon.

A szembehelyezkedést az ellentmondást nem tűrő államfő személyes sértésnek vette, ami érthető, hiszen a Demokrata Liberális Párt Traian Basescuval egyenlő. Azt pedig, hogy a demokrata liberálisok szűk egyéni, csoport- és pártterdekeket követnek, jól bizonyítja a tény, hogy éppen a kormány egyik legjobb miniszterét kezdték ki, aki az egymást váltogató kormányokban – a Boc-kabinetek tömegeiben is – mindenkor eleget tett feladatának. Am mindezt eltörpült a fő cél, az RMDSZ megszarolása mellett; a „Borbély-ügy” voltaképpen egyfajta fenyegető üzenet, figyelmeztetés a „renitenskedő” partner számára, a vitás törvények öszre tervezett elfogadását megelőzően. Amit az is alátámaszt, hogy a korrupció elleni ügyészek szeptember elseje előtt nem rendelhetik be a tárcavezetőt, hiszen ehhez a jelenleg nyári vakáción lévő parlament jóváhagyása szükséges. A Basescuék által Borbély ellen „kifent beretva” már csak ezért sem olyan éles, mint azt „kifentői” szerették volna.

Traian Basescu nem is titkolja, hogy – saját szavaival élve – mennyire mellre szívtá az RMDSZ Cotroceni régiós terveivel szembenálló elképzeléseit. És miután korábban a Konzervatív Pártban azonosította az „erkölcstelen megoldást”, most Kelemen Hunor csapatát kiáltotta ki „toxikusnak”. Azzal meg, hogy nem is olyan régen még éppen az RMDSZ-t nevezte meg a demokrata liberálisok legmegbízhatóbb partnerének, csupán már megszokott következtetéséhez maradt következetes.

Román lapszemle

Teodor Baconschi optimista Románia schengeni csatlakozását illetően. A külügyminiszter nem kívánta kommentálni Henri Paul francia nagykövetnek azt a kijelentését, miszerint az ország „leg hamarabb 2012-ben” csatlakozhat a határellenőrzés-mentes övezetbe. (Evenimentul zilei) ▶ A bukarestiek átlagban 140 dollárt fizetnek havonta a parkolásért. A londoni cityben lakó autósoknak a havi parkolás több mint 1000 dollárba kerül. (Romania liberă)

A feketepiac fekete napjai

Most nyilvánosságra hozott adatokból kiderül: a főbb romániai határátelőhelyeken év elején végrehajtott rajtaütések nyomán látványosan visszaesett a feketepiac, nőttek az állami költségvetési bevételek, és jelentősen fellendült a három nagy romániai cigarettagyártó vállalat forgalma.

Bogdán Tibor

Tévhitnek bizonyult az általános vélekedés, miszerint a kora tavasszal több határátelőhelyen megszerzett, vámosságok és határőrök tömkelegét lebukató ügyész-ségi és rendőrségi akció, az erőteljes korrupció elleni fellépés látszatát sugallva, csupán a hazai közvélemény és a nemzetközi fórumok meggyőzésére szolgált volna.

Egy kis matematika

Az akció eredményeként legfőképpen a feketén behozott cigaretták mennyisége csappant meg, aminek következtében több dohánytermék fogyott a „fehér piacon”, így az állampénztárba az első fél évben félmilliárd euróval több folyt be az illetékekből, mint a megelőző esztendő hasonló időszakában. Ez jelentős tétel a krónikus pénzhiánnyal küszködő román állam számára.

A dohánycsempészet tavaly januárban döntött rekordot: a feketepiacra eladott cigaretták az árucikk teljes hazai piaci forgalmának több

mint 36 százalékát tették ki.

Hivatalos statisztikák szerint 2010-ben Romániában összesen 33 milliárd szál cigarettát füstöltek el a dohányzás rajbjai. Ez, húsz szál tartalmú csomagokban számolva, 1,65 milliárd doboz cigarettát jelent. Csomagként 11 lejes átlagárat alapul véve az eladásokból 4,3 milliárd euró származott. Ha a teljes mennyiség a „törvényes piacon” kelt volna el, akkor az állam, éves viszonylatban, 3,4 milliárd eurós bevételhez jutott volna. A cigarettáinak árának nyolcvan százalékát ugyanis a jövedéki adó és a hozzáadottérték-adó jelenti. Csak hogy a 2010. esztendő folyamán a forgalmazott dohánytermékek 25 százaléka, azaz 421 millió csomag cigarettát a feketepiacra talált gazdára. Ezzel az állami költségvetés tavaly mintegy 800 millió eurót veszített.

A cigarettacsempészet fellegvárai Románia északkeleti térségében találhatók. A Novel Research felmérésének megfelelően a fekete piacra kerülő dohányárak csaknem 32 százaléka a Moldovai Köztársaságból kerül

át Romániába. A magyarázat egyszerű: a Pruton túli országban igen olcsón kínálják a cigarettát. A felmérés adatai szerint míg egy csomag Winston ára a Moldovai Köztársaságban 2,25 román lejnek felel meg, addig ugyanezt a cigarettafajtát idehaza 11,3 lejért árulják. Ez már akkora nyereségnek felel meg, amiért a csempészeknek érdemes tetemes borralót adni a vámosságok, vagy akár megkockáztatni a lebukást, még akkor is, ha a feketepiacon forgalmazott dohánytermékeket a hivatalos árnál olcsóbban árusítják.

A már említett Winston cigarettáért például a csempészek „csak” 9 lejt kérnek, ám így is csomagként 6,75 lejes tiszta haszonnal maradnak. És persze nem jár rosszul a feketepiacon vásárló sem, hiszen minden egyes csomagon 2,3 lejt takarít meg, vagyis, ha a füstölőnivalót kizárólag itt szerzi be, akkor – napi átlagban egy csomag cigarettát elszívásával számolva – csaknem havi 70 leje marad meg.

Lótékony versengés

A cigarettacsempészet elleni küzdelemmel Romániában több intézmény is foglalkozik. Így a csempészekkel szemben egyaránt fellépnek a határrendőrök, a vámfelügyelők, a pénzügyi gárda

munkatársai, a terrorizmust és a szervezett bűnözést vizsgáló igazgatóság ügyészei, az országos rendőr-főparancsnokság képviselői. Az utóbbi időben, igaz, nemzetközi nyomásra, mindezek az intézmények valóságos versenyben állnak egymással, ami csak jót tesz a csempészhálózatok felgöngyölítésének. Az idei év első öt hónapjában például a Botoșani, Suceava, Iași, Vaslui és Neamț megyét átfogó Iași Tartományi Vámhatóság közel 230 ezer csomag cigarettát és az azokat szállító 53 járművet kobozott el. A feketepiacon forgalmazva ez a mennyiség közel 400 ezer euró nyereséget hozott volna

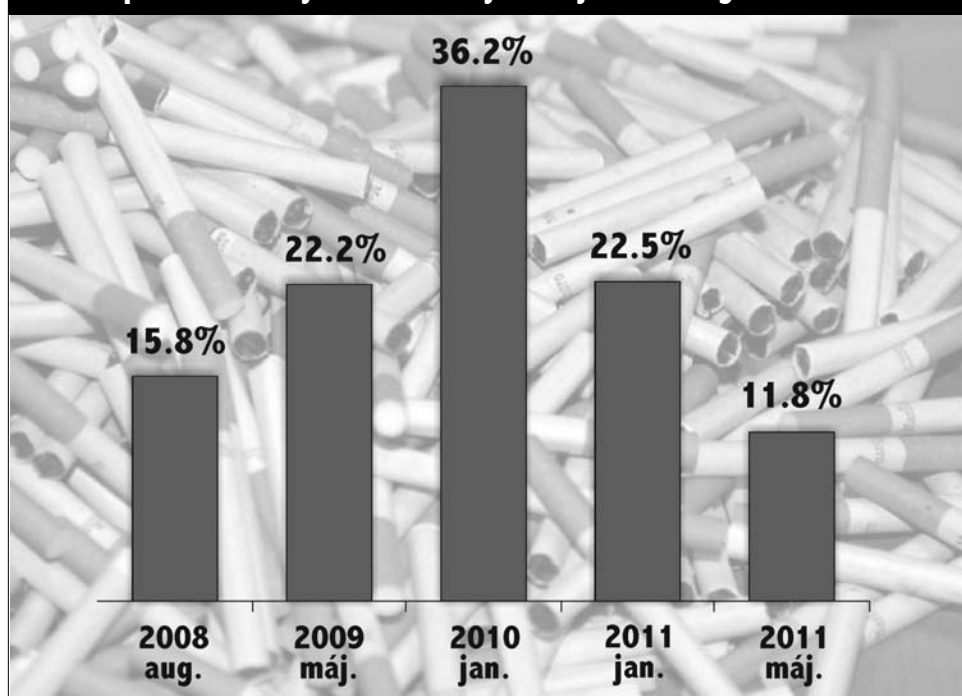
a csempészeknek. A Novel Research szerint mindennek ellenére a csempészek továbbra is az északkeleti országrészben a legaktívabbak.

Borúlátó bűnüldözők

A bűnüldözésre szakosodott intézmények szakemberei az év elején elért eredmények dacára is borúlátóak. Szerintük a cigarettacsempészt sohasem sikerül maradéktalanul felszámolni. A fő oka ennek éppen a viszonylag kis kockázat melletti jelentős nyereség. Ha néhány nagy csempészhálózatot fel is göngyölítettek, tehetetlenek a „kiskereskedőkkel” szemben, akik például Szerbiából hoznak be feketén Romániába dohányárut. Itt átlagosan 95 eurócentbe kerül egy csomag cigarettát, a szállító nagyjából kétszeres áron, 1,75 euróért adja tovább a dílernek, aki a továbbiakban 2,25 euróért árusítja. A csempészeket sokszor munkanélküliek vagy kiskeresetűek közül szervezik be, akik egyetlen szállítmányon néhány hónapnyi átlagbért kereshetnek meg.

A szállítmány gyakran öt kézen is átmegy, de még így is a hivatalos árnál olcsóbban kerül a feketepiacra. A lánc a cigarettát az „anyaországban” felvásárló és leszállító személlyel kezdődik. A második láncszemet a romániai fogadó jelenti, majd az árut elraktározó társ következik. A lánc legvégén a közvetítő és természetesen a „piaci forgalmazó” áll. ◀

A csempészt dohányárak részaránya a teljes hazai cigarettá-eladásban

„A Fidesz felmosta a KDNP-vel a padlót”

Új egyházügyi törvényt fogadott el kedde virradóan a Magyar Országgyűlés, amely ezzel tizennégy egyházat és vallásfelekezetet ismert el. A többi vallási közösség egyházzá nyilvánításáról a parlament kétharmados többséggel dönthet majd.

Gy. Z.

A KDNP-s politikusok által jegyzett, ám a szavazás előtt néhány órával az alkotmányügyi bizottság által alapvetően ártít, a lelkiismereti és vallászsabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek, vallási közösségek jogállásáról szóló jogszabály értelmében a Magyar Országgyűlés a következő egyházakat ismeri el: Magyarországi Katolikus Egyház, Magyarországi Református Egyház, Magyarországi Evangélikus Egyház, Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége, Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség, Magyarországi Autonóm Orthodox Izraelita Hitközség, Budai Szerb Ortodox Egyházmegye, Konsztantinopolyi Egyetemes Pat-

riarchátus – Magyarországi Ortodox Exarchátus, Magyarországi Bolgár Ortodox Egyház, Magyarországi Román Ortodox Egyházmegye, Orosz Ortodox Egyház Magyarországi Egyházmegyéje, Magyar Unitárius Egyház Magyarországi Egyházkerülete, Magyarországi Baptista Egyház, Hit Gyülekezete.

„Egyértelmű helyzet”

Az alkalmazás során, a gyakorlati kérdések tisztázásakor válik majd egyértelművé, hogy pontosan milyen változásokat hoz a 2012. január 1-jén életbe lépő jogszabály – nyilatkozta a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) titkára. Mohos Gábor utalt arra, hogy az egyházi kategóriák megállapításakor nem kér-

dezték meg a véleményüket, és „újdonsággként tapasztalták azt a változást”, hogy az eddigi három egyházi kategória koncepciója helyett egyetlen maradt, amely kör minden bizonyosan bővül majd. Az MKPK titkára meglepetésként értékelte, hogy a törvény végleges szövege szerint nem a bíróság jegyzi majd be az egyházakat, hanem az Országgyűlés dönt róluk.

A Magyarországi Református Egyház reméli, hogy az új egyházi törvény új és tiszta alapot teremt az állam és egyház együttműködéséhez – közölte Bölcskei Gusztáv püspök, a zsinat lelkes elnöke. Az utolsó tárgyalási napon benyújtott fideszes módosító javaslat „meglepetésként érte az egyházvezetőket”. Az új törvény biztosítja, hogy ne politikai alapon ismerjenek el egyházakat, hanem objektív kritériumrendszer alapján – nyilatkozta Gáncs Péter, a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke. „Azon lehet vitatkozni, hogy a metodista egyház miért nincs benne, a Hit Gyülekezete pedig miért van benne

az új egyházi törvény által felsorolt 14 egyházban, de azt kell látni, hogy ezzel zöld jelzést kapott minden, eddig bejegyzett egyház arra, hogy a törvény által ismertetett úton megkaphassa az egyházi státuszt” – tette hozzá. „Egyértelmű helyzetet teremt az új egyházi törvény; amely közösség a kritériumrendszernek eleget tesz, azt bejegyzik, míg azok számára, amelyek nem felelnek meg, megszűnnek az egyházalapítással kapcsolatos viszályok lehetőségei” – jelentette ki Feldmájer Péter, a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetségének elnöke.

„Egyháztörténeti gyásznap”

Az MSZP szerint a kedde virradó éjjel „egyháztörténeti gyásznap” volt. Nyakó István úgy vélte, a szavazás méltatlan volt az egyházakhoz, valamint a vallási és a lelkiismereti szabadsághoz. A képviselő kritikán alulnak nevezte, hogy hétfőn a Házban háromszor szakították meg a parlament munkáját azért, hogy az alkotmány-

ügyi bizottsági ülésen „a Fidesz a KDNP-vel vitatkozva” az utolsó pillanatban is módosítson a normaszövegen. Az MSZP kifogásolta, hogy a jogalkotó húsz év működést kér az egyházzá nyilvánításhoz. Így azok az egyházak, amelyek „a diktatúra időszakában működtek”, most tovább folytathatják tevékenységüket, de azok, amelyek „a szabad Magyarországon alakultak és nyertek egyházjogot”, már nem.

A legdurvábban a Jobbik fogalmazott: a párt szerint a lelkiismereti és vallászsabadságról, valamint az egyházakról szóló sarkalatos törvény „botránys” zárószavazása alkalmával „a Fidesz gyakorlatilag feltörölte a padlót a KDNP-vel”. A Jobbik szóvivője, Mirkóczki Ádám szerint a nagyobbik kormánypárt nemcsak a KDNP-t, hanem a saját szavazóit is cserbenhagyta, mivel „nem sok olyan kormánypárti szavazó van, aki a Hit Gyülekezettől a történelmi egyházak rangjára emelne”. Álláspontjuk szerint a történelmi egyházaknak is nagyon kellemetlen, hogy

„egy ilyen cionista biznisszektát történelmi rangra emeltek”, mint a Hit Gyülekezete.

„Kodifikációs remekmű”

A Fidesz elnöksége szombati ülésén jutott arra a következtetésre, miután megtárgyalta az egyházügyi törvényjavaslatot, hogy az korrekcióra szorult – mondta Lázár János frakcióvezető, aki szerint voltak tarthatatlan pontjai az eredeti indítványnak. A Kereszténydemokrata Néppárt elnöke szerint a most elfogadott törvényt új korszak kezdődik; Semjén Zsolt a parlamentben újságírók előtt kiemelte: a vallás szabadságát mindenki továbbra is korlátlanul megélheti. A törvény 95 százaléka „kodifikációs remekmű” – tette hozzá a miniszterelnök-helyettes, aki szerint nem normális állapot, hogy 362, magát egyháznak mondó társulat van jelenleg Magyarországon.

Kijelentéséből az tetszik ki, hogy pártja – legalábbis kifejezetten – elfogadta a Fidesz változtatásait. ◀

Lap-top

A nap címe. A hatalom értelmiségi támogatói és az erkölcsi lemondás, Liviu Ioan Stoiciu, *Cotidianul*.

Magyarázat. A szerző szerint a választási kampányban minden eddiginél elviselhetlenebbek lesznek az elnökbárát „értelmiségiek” szövegei. „Románia a szakadék mélyén fekszik, a hatalom értelmisége pedig kigúnyol mindent, ami a – politikai vagy civiltársadalmi – ellenzék konstruktív részéről érkezik (beleértve a kritikát is). Szégyellhetik magukat, amiért haszonélvezői a szegénység rendszerének.

Lehetett volna rosszabb is? A *ziare.com* portálon olvassuk: Olcsón megúsztuk, a PDL megölhetett volna. A nagyobbik kormánypart kampányának alapötlete: a 2010-ben meghozott megszorító intézkedések mentették meg Romániát, s ezzel „olcsón megúsztuk”, míg más államok most a csőd és a koplalás között vergődnek. A baj csak az, hogy nem ezt ígérték, hogy a megszorítások jó része felesleges volt... és biztos mindaz, ami történik. Tehát az ironikus cikkíró szerint nem azért úsztuk meg olcsón, mert nem került sokba, hanem mert rosszabb is lehetett volna, ha a PDL „mindent megtesz”. Itt lehetetlen nem az RMDSZ mérséklő szerepére gondolnunk.

Na de azért. Az *Evenimentul zilei* hasábjain Ion Cristoiu és Cristian Tudor Popescu, a két legismertebb posztdecembrista újságíró hevesen elítéli az *Antena3* galád gesztusát Daniel Funeriu „póterettségijével” Franciaországban. Egyetértünk, mint már kifejtettük, és várjuk az *Antena3* tapasztalt műsorvezetőjének, kommentátorainak magyarozatát (hiszen csöbe húzták volna őket egy diverzióval?). Persze várjuk a miniszter magyarozatát is, hogy miért nem honosította eddig az oklevelét. (Vagy ez is álhir?) Kíméletlen ítéletünk sem akadályoz meg azonban, hogy megállapítsuk: a hatalom szinte teljesen begyúrta az ellenzéki sajtót: felszámolta, megvásárolta és beolvasztotta, ellehetetlenítette – ugyanakkor pedig a talpnyaló kormányparti lapok köszönik, megvannak. És ez van olyan jelentős folyamat vagy mozzanat, mint egy tévés aljasság.

Minden napra egy mondat

„Az élet nem arra való, hogy élvezzük, hanem hogy átessünk rajta és befejezzük.”
Arthur Schopenhauer

Óvatos duhaj

Horváth István

Rokonlelkek: írások

SZELLEMI DÉZÉS

Bouvard rendelt.

Pécuchet nem szerette a fűszeres ételeket, amelyek gyomorégést okozhatnak. Erről orvosi vitát kezdtek. Aztán a tudományok hasznosságát dicsőítették: mennyi mindent lehetne tanulni, mily kutatásokat eszközölni!... ha ráérne az ember! Sajnos, a kenyérkereset elnyeli az időt; – és elámulva tárták ki karjaikat, csaknem összelelkezve az asztal fölött, mikor kiderült, hogy mind a ketten írások: Bouvard egy üzletben, Pécuchet pedig a tengerészeti minisztériumban, ami viszont ez utóbbit nem gátolta abban, hogy esténként némi időt ne szenteljen az önképzésre. (...)

Bouvard viszont egyéb téren volt előnyben. Hajból font óralánca, valamint az a mozdulat, amivel a hagymás-olajos mártást keverte, a jártas világfit árulta el s szalvétáját hónaljába gyűrve, evés közben elmés megjegyzésekkel mulattatta Pécuchet-t. Pécuchet furcsán nevetett, hosszú időközökben ki-kibugyanó, egyenletesen mély hangon.

Bouvard viszont csengőn, megszakítás nélkül kacagott, fogai kilátszóttak, vállá megrázkódott s a vendégek visszafordultak rá az ajtóból. Az étkezés befejeztével máshová mentek feketézni. Pécuchet, a gázcsillárokat szemlélve, a fényűzés túlzásait róttá meg, majd megvető kézmozdulattal hártotta el az újságokat. Bouvard türelmesebb volt irántuk. Általában, szerette az írókat s fiatalabb korában hajlamot érzett a színészetre. (...)

Pécuchet végül azzal az indítvánnyal állt elő, hogy az estét kettesben, békésen, az ő lakásán fejezzék be, amely egész közel van ide, a Saint-Martin-utcában.

Gustave Flaubert: *Bouvard és Pécuchet*. Fordította Tóth Árpád

Hordozókul

A május kilencediki katonai felvonuláson a Vörös téren nagyobb volt a szoftver-, mint a hardver-felhozatal, kilencezer talpással több masírozott, viszont az egy évvel korábbi 159 harceszköz helyett csak 106 zörgött el a tribün előtt, és valójában elmaradt a légiparádé. A másnapi kiértékelésen Medvegyev kikelt civilizált önmagából és igazi, mindenkor orosz mindenhatóként verbálisan a jelenlévő had-döntnökök képébe mászott, kérdezve, hogy miért nem teljesítették a 2009 novemberi parlamenti ülésen elfogadott éves hadfejlesztéseket. A nacsalniki ukáz megvolt, a szükséges pénzek is, de a megbízottak kisujjukat sem mozdították, s ekkor hangzott el Dimitrij Anatoljevics szájából a Joszif Visszarionovicsos mondat: „Nem is olyan régen ilyen esetben a jelenlévőknek fele már kemény fizikai munkát végezne a szabad levegőn!”

A szegényes győzelemnap paradéból, a megrendelő-„úri” és lusta-„szolgai” összetűzésből is azt vonták le az elemzők, hogy égen, földön és vízben bajban az orosz hadsereg. Mondjuk, ez bizonyos értelemben több, mit húsz éve tudott dolog, de... erre június közepén, Pityerben az orosz és francia fél jóváhagyta két Mistral helikopter-hordozó, csapat- és partraszálló eszköz-szállító hajó építését. Emlékszünk, nem oly rég derült ki, hogy egy volt szovjet, volt majdnem-kaszinó, most újra anyahajó, kínai festékekkel az oldalán, vöröses érdekeket fog képviselni az összes létező és csak sejtett pengési felségvízen. Szintén érezhető még az angolszász háborgáshullám, amely ennek nyomán alakult ki, s amely pánikfelhangokkal felszínén arról locsogott, hogy jaj, megfektelt az USA tengeri hegemonia.

Az orosz Mistral-vásárlásnak azonban nincsenek már ennyire pikareszk vetületei, ugyanis ez volt az eszköz, amelyet a legjobban hiányolt a Krasznaja Armija a grúz-orosz villámháború napjaiban, tervezték ugyanis, hogy nem csak a szárazföld felől, hanem tengerről is harapófogóba veszik a grúz csapatokat. Nem lett belőle semmi, hisz a létező partraszálló egységek elavultak és nem tudtak gyorsan engedelmesskedni az elképzelésnek. Ekkor konkretizálódott tulajdonképpen az igény a modern egységek beszerzésére, hisz ezekkel már könnyen megtehetik, hogy harc esetén megosztják egy-egy rebbel, Fekete-, vagy Balti-tengermelléki, igazi tengerészet, légtér nélküli ország hadseregét a szárazföldi és partvédelmi feladatok között. Amennyiben a litvánok, lettek, észtek, vagy éppen a grúkok nem háborúznak, akkor a NATO és USA pont a béke nevében erősítheti majd ezek misztrálvédeltségét.

Ady András

Apáczaik fölöttébb szükséges voltáról

Az utóbbi évek legmegrázóbb színházi élménye volt számomra az algyői Móra Ferenc Népszínház előadása. Számos kiváló rendezést, színészi teljesítményt, kataraktikus produkciót is láttam, de egyik sem volt olyannyira mellbevágó, mint Kovách Aladár *Téli zsoldár* című színművének Kátó Sándor féle értelmezése.

Az önálló magyar fejedelemség – főként a Ceaușescu-diktatúra utolsó éveiben – Erdély aranykoraként rögzült a tudatokban. Báthory István és Bethlen Gábor politikai, gazdasági sikerei, oktatási reformjai, de Apafi Mihály tordai vallási tolerancia rendelete a túlélés, az együttélés és az interkulturalitás példajaként éledt újra a nyolcvanas évek végén.

Apáczaik Csere János élete is diadalútként értékelődött át, akkor, amikor a Reményik Sándor parancsát – „ne hagyjátok a tptomot és az iskolát” – emlegetni sem volt szabad, hiszen a helikoni triász tagját, a transzilvanizmust képviselő költőt indexre helyezték.

Ambrus Attila

Az iskolák fölöttébb szükséges voltáról azonban lehetett beszélni, sorra jelentek meg Apáczaik művei, így a jelenig ható szellemi kisugárzása elhomályosította magánéletének árnyait, amelyet II. Rákóczi György korának talmi fényei vetettek rá. Kátó Sándor rendezésében a színműben Csere János – a politikai rianásokat nem érzékelő, a szellem diadalában töretlenül hívó karteziánus értelmiségi – életének szenvedései jelennek meg, elégtelen bizonyítványt állítva ki a diktálni hajlamos mindenkorhi hatalomról.

Az algyői bemutatóval szinte egyidőben társadalmi méretű drámának szemlélteti lehattunk idehaza. Az érettségien a diákok 56 százaléka megbukott! Lehet hibáztatni a tanulókat: „Ilyenek a mai fiatalok, bezzeg az én időmben...” Az iskolát: „Bezzeg az én időmben még voltak híres, jó tanárok, szigorúak, hogy a légy se zümmögött órán!” A felelősség azonban a teljes romániai társadalmat terheli. Nem csupán erkölcsileg, hanem anyagilag is. 110 ezer középiskolát végzett fiatal érettsé-

gi nélkül nem iratkozhat be a diplomagyárrá változtatott felsőfokú intézményekbe, így – a gazdasági válság időszakában – csupán munkanélküli segélyért folyamodhat, több millió euróba kerül ez az államnak, azaz az adófizetőknek.

Az erkölcsi felelősség azonban a legnagyobb! A mai romániai társadalom nem a tudást tekinti az érvényesülés zálogának, hanem a „reláció” és az „intervenció” – az ismerősök, rokonok közbenjárását egy-egy jól

fizető, kényelmes állásért. A szülőket nem a gyereük tudás- és ismeretszintje érdekli, ők arra készülnek, hogy diplomát, mesteri, doktori címet vásárolnak csemétéjüknek. A szülő nem becsüli meg a nevelőt, az oktatót, akinek szerinte csupán annyi a dolga, hogy betizesse a közepesen, benyolca-sozza a mércén alul teljesítő nebulót, s ezzel ne vágja el a széles utat az írni nem tudó, olvasni nem is akaró üdvöskéje előtt a doktori cím felé.

A társadalmi igényre, helyesebben igénytelenségre az állam készségesen válaszol. Nem pazarol túlságosan sokat a tanügyre,

Nem pazarol túlságosan sokat a tanügyre, évente mindössze 600 eurót költ egy középiskolásra.

évente mindössze 600 eurót költ egy középiskolásra. (Igaz, így is 250 millió eurót fordított az elmúlt négy évben arra a száz-tízezer diákra, aki idén elbukta az érettségét, így az összeg fele kárba veszett – érvelnek mai fuggerek.)

Csak hogy a 600 euró nemzetközi összehasonlításban nagyon alacsony összeg! Németországban, Szlovéniában, Spanyolországban ez nyolcezer dollár, de Lengyelországban is elérte a négyezer dollárt. Az Egyesült Államokban 13 000 dollárt száznak átlagosan egy diák éves taníttatására. És az eredmény nem marad el. Az eredmény pedig a tudásalapú társadalom tanult és holtig tanuló tagjainak jóléte.

Azonban nem csak pénzre, hanem szemléltetváltásra is szükség van a romániai oktatásban. Nem hasznosíthatatlan információk, adatok biflázására kell ráfogni a diákokat, hanem alapvető ismeretekre tanítani, amelyek a munkaerő piacon is versenyképessé avatják birtokosát.

Valódi reform kellene. Apáczaik Csere Jánosokra lenne szükség, de féltő, hogy önkényeskedő II. Rákóczi Györgyök, hízelgő, törtető és dogmatikus Basiriusok kora ez is.

Röviden

Vezércsere a CFR-nél

Felfüggesztette hivatalából a Román Vasúttársaság személyszállítással foglalkozó részlegének (CFR Călători) főigazgatóját, Liviu Cristian Pescărașut, Anca Boagiu szállításiügyi miniszter, mivel nem megfelelőnek találta az autómotorok javítására kiírt közbeszerzési eljárás lebonyolítását – adta hírül a *Ziarul Financiar*. Pescărașut ugyanakkor megfosztották az állami vállalat igazgatótanácsában betöltött elnöki tisztségétől is. A szóban forgó szerződést további vizsgálatokig blokkálta a minisztérium. Boagiu leszögezte, a tárca fenntarthatósága alatt álló cégeknek átláthatóknak és tisztáknak kell lenniük az állami megrendeléseknek.

„Rusztikus turizmust”

A jelenlegi 1,3 millióról duplájára nőhet a külföldi turisták száma Romániában az elkövetkező 2–3 évben, ha az ország a Duna-Deltát, a vidéki életet, a kolostorokat és a hegyvidéket reklámozza – mutatott rá Taleb Rifai, a Turizmus Világszervezetének főtitkára a *Mediafax*-nak adott interjújában. A szakember szerint a látogatók számának növekedésénél is fontosabb lenne meggyőzni az önkormányzatokat, hogy többet költsenek az idegenforgalom fellendítésére.

Mol-magyarázat

A Mol fizetett hirdetés formájában tette közzé tegnap vezető horvát napilapokban nyílt levelét, amely az INA olajvállalattal kapcsolatos támadásokra válaszol. Ebben emlékeztet arra, hogy megfelelő döntést hozva megmentette az INA-t a csődtől, ezenkívül munkát és megélhetést adott számos horvát polgárnak, valamint arra, hogy az INA rekordmagas, egymilliárd kuna profitot jelentett be 2011 első negyedére, amely immár a harmadik egymást követő nyereséges negyedév. A Mol „sci-fibe illő vádaskodásnak” nevezte a megvesztegetési botrányt.

Fekete-tengeri olaj

Az orosz Rosznyeft új partnert vár a Fekete-tenger alatt található Val Satszkij lelőhely kitermelésére, amely a becslések szerint Norvégianak megfelelő olajtartalékokat rejt. A kilenc ezer négyzetkilométernyi olajmezőt eleinte a Chevronnal közösen termelték volna ki, de az amerikai óriáscég kiszállt a projektből, állítólag a számára túl alacsony haszonkulcs miatt. A Rosznyeftnek azonban nem kell sokáig új befektetőre várnia, a Voice of Rudia információi szerint ugyanis a Total és az ExxonMobil egyaránt érdeklődik az üzlet iránt.

Biztosítás: teljes közöny

ÜMSZ-összeállítás

Habár már csak egyetlen nap maradt az ingatlan tulajdonosok számára, hogy megkössék a törvény által megkövetelt lakásbiztosítást, az Országos Biztosítási Felügyelet (CSA) tegnap közzétett adatai szerint jelenleg a háztartások alig negyven százalékán van bebiztosítva természeti katasztrófa ellen, a szerződéskötés azonban több mint ötmillió lakás esetében még várat magára.

Igyekvő erdélyiek

Amint lapunknak Biró Albin, az Országos Biztosítási Felügyelet tanácsának tagja elmondta, a megkötött szerződések viszonylatában Erdély az országos élvonalban van. „Mintha az ország másik felét, a déli és keleti megyék lakóit egyáltalán nem is érintené a kérdés. Úgy tesznek, mintha ők kivételek lennének. Ismerve a székelyföldi emberek viszonyulását az adó vagy hasonló típusú kötelezettségekhez, meg vagyok győződve, hogy országos viszonylatban az erdélyi megyékben sokkal nagyobb a megkötött szerződések aránya” – fogalmazott a biztosítási felügyelet tagja.

Mint Angela Toncescu, a CSA igazgatója elmondta, az ingatlan tulajdonosok zöme a fakultatív lakásbiztosítási csomagokat részesítette előnyben és csupán nyolc százalék választotta az állami kötelező biztosítást (ügynevezett PAD-bizonylatot). Bár a szerződéskötések az utóbbi tíz napban érezhetően felgyorsultak, a hatóságok nem elégedettek az eredménnyel, igaz, tudatában vannak annak is, hogy a lakosság valószínűleg arra számít, lesz még egy halasz-

tás, ahogy az fél évvel ezelőtt is megtörtént, amikor a január 15-i határidőt július 15-re tolták.

Áttörő fordulat

Hogy a folyamatot felgyorsítsa és az ügyletek lebonyolítását olajozottabbá tegye, a felügyelet azzal sietett a polgárok segítségére, hogy felhatalmazta a Katasztrófaelleni Biztosítások Adatbázisa (PAID) szervezetet, hogy a szerződéskötések lebonyolításában aktívabb szerepet vállaljon. Ennek értelmében a PAID ezentúl az állami intézményeken, önkormányzatokon, illetve lakóközösségi társulásokon keresztül az érdekelteknek egyenes úton is értékesítheti az általa kibocsátott PAD-bizonylatokat.

A CSA és a PAID hangsúlyozták, hogy a könnyítés elsősorban a vidéki településen élők számára nagy segítség, mivel itt köztudottan szeré-

nyebb a biztosítótársaságok jelenléte. Ezen túlmenően azonban a könnyítés igazi nyertesei az önkormányzatok lehetnek, mivel épp nekik kell az elkövetkezőekben a biztosítások meglétét ellenőrizniük, illetve az ezt elmulasztókat büntetniük. Mint ismeretes, száz és ötszáz lej közötti pénzbírságot róhatnak ki arra, aki elmulasztja megkötni lakásbiztosítását. A büntetésekből befolyó összeg ugyan tekintélyes bevételt jelentene az államkasszának – az *imopedia.ro* számításai szerint ez akár a 900 millió eurót is elérheti – a helyhatósági választások közeledtével az önkormányzatok számára ez több mint kinos feladat, amit szívesen „át-passzolnának” a kormány hatáskörébe.

Kivárára játszanak

A lakástulajdonosok eddig sem titkolták: arra szá-

mítanak, hogy a szavazatok reményében a helyhatóságok nem indulnak büntetőkörútra. Ebben a meggyőződésükben támogatta őket az a mintegy kétezer hazai polgármester is, aki nyíltan közölte: a polgárok szimpátiájának megőrzése érdekében hivataluk nem indít semmiféle ellenőrzési tevékenységet a biztosítások számonkérésére.

Az önkormányzatok eddig nem dolgoztak ki stratégiát a kötelező lakásbiztosítások ellenőrzéséről. Mint László Attila alpolgármester az ÜMSZ-nek elmondta, Kolozsváron ma ülnek össze a városatyák megvitatni azt, milyen jellegű és mértékű legyen ez eljárás. „Az önkormányzat és a városban működő biztosítótársaságok információi szerint eddig nagyon kevés kolozsvári lakos kötötte meg a kötelező lakásbiztosítást. Bár gondolom, hogy elsősor-

ban a kormánynak lenne a feladata tudatosítani a lakosságban ezt a kötelezettséget, jelen pillanatban az önkormányzatnak kell gondoskodnia egy figyelemfelkeltő stratégiáról, mielőtt elindítanánk az ellenőrzéseket és büntetnénk” – mondta el lapunknak László Attila.

Félvezető reklám

Ahogy lapunkban korábban beszámoltunk, számos biztosítótársaság a kilátásba helyezett büntetést arra használta fel, hogy szerződéskötésre sürgesse a potenciális ügyfeleket. „Az önkormányzati bírsággal riogatva tudatosan, a minél hamarabbi bevétel reményében tájékoztatják félre egyes biztosítók az embereket, amikor azt állítják, hogy július közepétől már büntethetők azok a tulajdonosok, akik nem rendelkeznek lakásbiztosítással” – mutatott rá lapunknak Biró Albin, emlékeztetve, hogy a határidőre vonatkozó jogszabály alkalmazási normája számos félreértést okozott már. Ennek tisztázására leszögezte: a törvény helyes értelmezése szerint a szerződések megkötésének ideje még csak ezután kezdődik. „A kötelező lakásbiztosítás megkötésének ideje 2011. augusztus 6-án kezdődik és jövő év augusztus 6-án ér véget, bírságotlani tehát csak a határidő után lehet” – összegezte Biró.

Egyébként a szakember elmondása szerint az ellenőrzés úgy zajlik majd, hogy a PAID havonta küld jelentéseket a polgármesteri hivatalok ingatlan-nyilvántartási osztályára, ahol összevetik az adatokat, hogy így fennakadjanak a biztosítással nem rendelkező tulajdonosok. ◀

Országszerte az ingatlanoknak kevesebb mint felét biztosították be katasztrófa ellen Fotó: Tofán Levente

Válságcsúcs az unióban

Hírosszefoglaló

Giulio Tremonti olasz pénzügyminiszter tegnap délután bejelentette, hogy péntekig elfogadják a meg erősített megszorító csomagot, amelynek célja a költségvetés helyzetének normalizálása – írta az *AP* hírügynökségre hivatkozva a *vg.hu*. Tremonti hangsúlyozta, hogy országa 2014-ig egyensúlyba hozza a büdzsét, ugyanakkor sietett tisztázni, hogy az elmúlt napokban tapasztalható pánik nem egy országnak, hanem az egész európai struktúrának a problémáit jelzi.

A hír annál is megnyugtatóbb volt, hogy pénzügyi elemzők egy része már amatt kongatta meg a vészharangot, hogy a francia bankok jelentős olaszországi kitettsége miatt hamarosan Párizst is eléri a Dél-európai adósságválság. Időközben ugyanakkor a helyzetet to-

vább rontotta, hogy a Moody's Investors Service nemzetközi hitelminősítő megvonta a befektetési ajánlást szuverén adósságtárgyat Írországtól, mert úgy látja, hogy az euróövezeti tagországnak várhatóan újabb külső pénzügyi segítségre lesz szüksége a jelenlegi se nélyprogram kifutása után.

A euróövezet sorsa vasárnap dőlhet el, a hírek szerint ugyanis erre a napra hívták össze (pontosabban halasztották péntekről) az euróövezeti válság elmérgesedése miatt szükségessé vált rendkívüli uniós csúcsot. A nagy gazdasági lapok egyre valószínűbbnek tartják, hogy a döntéshozók Görögország adósságainak megfelelését javasolják majd. A *Frankfurter Allgemeine Zeitung* úgy értesült, ennek költségével már régóta számol Brüsszel. Bár eddig az Európai Központi Bank (EKB) képviselői határozottan elvetették azt a le-

hetőséget, hogy a másodlagos piacon névértékének feléért vásárolják fel a görög adósságot, az ehhez szükséges pénzt az Európai Pénzügyi és Stabilitási Alap (EFSF) biztosítaná. Ennek költsége a számítások szerint nagyobb lehet, mint a második görög csomagé, akár a 115 milliárd eurót is meghaladhatja.

Az Európai Bizottság (EB) tegnap nyilvánosságra hozott negyedéves gazdasági jelentése szerint egyébként továbbra is lassú és kétsébszerű lehet a közös valuta térképében, annak dacára, hogy az euróövezet növekedési üteme a válságból való kilábalásra utal. A brüsszeli szervezet szerint az európai adósságállomány 2012-ben csökkenésnek indulhat, de további kihívások előtt állnak az euróövezeti tagállamok amennyiben teljesíteni kívánják a stabilitási programjaikban vállaltakat. ◀

Enyhén erősödött a lej, egekben az arany ára

ÜMSZ

A keddi sokkhatás után, amikor éves rekordot döntött az euró ára, valamelyest magához tért a lej árfolyama: az európai fizetőeszköz tegnap hivatalos jegybanki árfolyama 4,274 lejen állapodott meg. A *Ziarul Financiar* (ZF) arról számolt be, hogy befolyásos pénzpiaci szereplők, mint a JP Morgan vagy a Royal Bank of Scotland londoni képviselője nagyobb euróékezeteket dobott piacra, hogy lejt vásárolhasson belőle. Míg az európai adósságválság hatására – elsősorban a görög és a körvonalazódó olasz államcsőd miatt – a befektetők egyre inkább elpártoltak a bizonytalan alapokat jelentő valutáktól, újabb rekordot döntött az arany ára, a trendből pedig Románia sem maradt ki. Elemzők szerint a

nemesfém az idei nyár legnyereségesebb befektetését jelenti, miután két hét alatt több profitot termelt, mint a bankbetétek egy egész év alatt. A Román Nemzeti Bank kedden 152,3 lejes árfolyamot határozott meg az arany grammjára – amely abszolút éves csúcsnak számít. Az arany értéke Romániában július eleje óta 8,7 százalékkal emelkedett.

A ZF az országban aranyforgalmazásra jogosult két pénzkintézetet, a Román Kereskedelmi Bank, illetve a Piraeus Bank képviselőitől úgy értesült, mindennek ellenére a hazai vásárlók egyelőre nem tolongtak az aranyrudakért. A szakemberek szerint azonban nincs kizárva, hogy a következő napokban alakul ki egy „ostrom” ezen a téren, mivel az árfolyamváltozást általában kicsivel később reagálják le a vásárlók. ◀

Tíz pedagógus egy állásra

Munkatársunktól

„Ez megalázó” – visszhangzott tegnap a marosvásárhelyi Unirea liceum kertjében annak a tanárnak a véleménye, aki – sokadmagával – kétségbeesetten távozott a végleges pedagógusi állásokra kiírt versenyvizsgáról. Különös Bermuda-háromszög szippantotta be tegnap a tanítókat, óvodapedagógusokat a megyei tanfelügyelőség és a marosvásárhelyi vár körzetében kijelölt vizsgaközpontokban: semmi sem ment úgy, mint eddig, és semmi sem működött úgy, ahogy jövőre működni fog. Az idén még a megyei tanfelügyelőség rendezte és felügyelte a szakmai megmérettetést, jövőre – az új oktatási törvénynek megfelelően – már az iskolaszékek helyi hatáskörben döntenek arról, kiket kívánnak befogadni a tantestületekbe. Most azonban az átmeneti idők feszültsége érződött a tanárjelölteken: több száz ember állása, egzisztenciája múlott azon, ki hogyan teljesít a július 13-i írásbelin. A vizsgatételek nehéznek, az állások betöltésének feltételei átláthatatlannak tűntek a jelölteknek.

Pedagóguspiknik

„Most nagyon kevesen vagyunk, az elmúlt években sokkal több jelentkező volt, de sokan nem mertek eljönni a nehéz vizsga miatt. Mivel most ugyanazzal a szakképesítéssel óvodapedagógusi és tanítói állást is meg lehet pályázni, híre ment, hogy az óvodákba könnyebb bejutni,

Egyesével oldalogtak ki tegnap a marosvásárhelyi a vizsgaközpontból a pedagógusok

Fotó: ÚMSZ

inkább arra a versenyvizsgára menekültek az emberek” – magyarázta a Péterlakáról érkező tanár. Hozzátette: nem érti, ha az óvodákban szükség van az emberekre, akkor miért nem kellene a tanítók? „Hova lesz az a sok óvodás, ha továbbmegy az iskolába?” – kérdezte a névtelenségéhez ragaszkodó pedagógus. Nem ő volt az egyetlen, aki féltette az inkognitóját: a vizsgaközpontból láthatóan feldúlva, csalódottan érkező tanárokat hiába faggatta a sajtó. „Nincs semmi nyilatkozás!” – mondta egy középkorú nő, aki társaival az Unirea kertjében, a fűben ülve várta a vizsgáról érkezőket. „Nem elég ez az értelmetlen vizsgáztatás, a kérdések, amelyekre nemhogy válaszolni nem tudunk, de amelyeket még csak nem is

értünk, most még az újságba is tegyük ki az arcunkat? Elég bajunk van e nélkül is” – tette hozzá a fáradt tanítónő. „Nagyon nehéz volt a vizsga, főleg nekünk, magyaroknak, mert ugyanannyi idő alatt kétszer annyit kell teljesítenünk, mint a román kollégáknak” – magyarázta az ingerültség okát a péterlaki tanár. Utóbb gyorsan elismerte: azért a román anyanyelvű tanároknak sem volt sokkal könnyebb dolguk. „Ugyanúgy jöttek ki a vizsgaidő letelte előtt, mint mi” – magyarázta.

Káosz és pánik

Maros megyében egyetlen végleges tanítói állást hirdettek meg a következő tanévre, interjúalanyunk a kétszázadik jelentkező volt erre a

posztra, s mint mondta: fogalma sincs, még hányan kérik felvételtük ugyanoda. „Csak azért jöttem el, hogy aztán lehetőségem legyen a helyettesítói állásokért is versenybe szállni. El nem tudom képzelni, hogy lehet ennyi emberből kiválasztani egyet egy állásra. Átláthatatlan az egész rendszer” – tette hozzá. A reményvesztett tanár úgy fogalmazott: elvileg jó, hogy jövőre már nem „futószalagon”, központosítva folyik a versenyvizsga, de a gyakorlatban lehet, hogy az iskolák által kiírt állások betöltésénél is csak a személyes kapcsolatok döntenek majd.

Hova jutnánk?

Király András oktatási államtitkár lapunknak azt nyi-

latkozta, fontos, hogy a tanári versenyvizsga valódi megmérettetés legyen. „Hova jutnánk akkor, ha csak arra kérdeznénk rá ezen a pályáztatáson, ami az általános iskolás tankönyvekben benne van? Egy pedagógusnak ennél sokkal többet kell tudnia. És teljesen mindegy, hogy városi vagy vidéki tanítóról van szó: mindenkivel szemben érvényes elvárás minőségi munka és tudás” – mondta az államtitkár. Hozzátette: felkészítők, különböző információs programok álltak a jelöltek rendelkezésére ahhoz, hogy ne érje kellemetlen meglepetés őket. „Aki most a nehéz vizsgára panaszkodik, az valószínűleg valóban nem készült fel” – vélekedett Király.

Katedravadászat

Az idei tanári versenyvizsgát országsszerte 1500 vizsgaközpontban szervezték meg. A jövő évben betölthető állásokra 38 064 pedagógus jelentkezett: közülük 4237-en az idén végeztek. Összesen 4471 végleges állás tölthető be, ez azt jelenti, hogy a helyekre tízszeres a túljelentkezés. A legtöbben a tanítói, óvodapedagógusi állásokért versengenek, de nagyon sokan jelentkeztek a román-, az angol-, a sport-, a matematika-, a történelem-, a földrajz- és a vallásstanári állásokra is. A tegnapi vizsga eredményeit július 18-án teszik közzé, fellebbezni 19-ig lehet. A végleges eredményhirdetés július 21-én lesz. Végleges tanári állást az pályázhat meg, aki a versenyvizsgán legalább 7-es átlagot ért el. ◀

Röviden

Elfogták a szoborrongálót

Az aradi rendőrség elfogta és előállította azt a tettest, aki áprilisban ellopta az aradi Szabadság-szoborcsoport több bronzelemét. A nyomozás eddigi adatai szerint a 17 éves elkövető színesfémhulladékként értékesítette a zsákmányt. A helyi illetékesek arra figyelmeztettek, hogy a műalkotás közeléből több tárgyat – 22 díszoszlopot, két padot és néhány szemeteskosarat is elloptak. A bűncselekmények elkövetésének módja még mindig nem tisztázott, a szoborcsoport közelében ugyanis rendőrök működnek.

Gyógyszerpánik Kovászna megyében

Elfogyott az egészségügyi programokra szánt pénzkeret, gyógyszer nélkül maradnak a cukorbeteg Háromszéken. Nagy András, a Kovászna Megyei Gyógyszerészkamara elnöke sajtótájékoztatóján jelentette be: veszályban a diabéteszes, a daganatos betegeknek és azoknak a rázorultaknak a gyógyszerellátása, akik az országos egészségügyi programok révén jutnak gyógykezeléshez. A háromszéki főgyógyszerész abban bízik, hogy a hónap végéig megtörténik a költségvetés kiegészítés, és így mégis lesz fedezet a gyógyszerek kibocsátására. Nagy hangsúlyozta: az idei évre érvényes gyógyszerkeret már kimerült, ez elsősorban a térségben élő 3000 cukorbeteg érinti hátrányosan: számukra 2,6 millió lej volt előirányozva, de ezt az összeget már 400 ezer lejjel meghaladták. A beszállítók a tartozások miatt nem látják el a patikákat, ezért helyenként már elfogyott a készlet, máshol csak néhány napra van tartalék. Fedezet nélkül az idén nem adnak ki gyógyszert a patikák, mert tavaly a betegek javára tett engedmények után az egészségbiztosító pénztár nem ismerte el az ily módon felhalmozott 4,4 millió lejes adósságot. A háromszéki főgyógyszerész összegzése szerint az ingyenes és ártámogatott gyógyszerekre 22,8 millió lej pénzkeretet irányoztak elő erre az évre, de ebből június végéig 21,2 millió lej már elfogyott.

Fokozódik a hőség

Sárga veszjelzést bocsátott ki a hét végéig az Országos Meteorológiai Intézet, tovább tart a felmelegedés: holnap 39 fokos hőségre is lehet számítani, az éjszakai csúcshőmérséklet eléri a 23 fokot. Vihar, villámlás, heves nyári esőzés, jégeső a júliusközépi kánikula ellenére is az ország egész területén előfordulhat. Az ultraibolya sugárzás továbbra is rendkívül erős, ezért csak a kora délelőtti és a késő délutáni órákban tanácsos a napon tartózkodni.

Gyors eljárást sürget a Sapientia

ÚMSZ

„Szükség van a gyors döntésre a Sapientia akkreditációjával kapcsolatban, mert félok, hogy politikai viták tárgyává válhat az intézmény jövőjét meghatározó folyamat – nyilatkozta tegnap az ÚMSZ-nek Dávid László, az intézmény rektora. Markó Béla miniszterelnök-helyettes kedden írta alá az akkreditációról szóló törvénytervezetet, az oktatási minisztérium által kedvezően értékelt jogszabály várhatóan hamarosan a kormány elé kerül.

Beláthatatlan érdekek

A romániai felsőoktatás minőségét biztosító intézmény az ARACIS már tavaly zöld utat adott az akkreditációhoz, az ehhez szükséges törvényalkotási folyamat azonban elhúzódott. Király András, a szaktárca államtitkára korábban úgy nyilatkozott, valóban hosszadalmas eljárásról van szó, de az eltelt idő megfelel

az ilyenkor szokásos ügymenet tartamának. A tanügyminisztérium munkatársa úgy vélte, az év végén, a következő év elején megszülehet a várt jogszabály. Dávid László emlékeztetett: a Sapientia hosszú ideje vár erre a törvénytervezetre, tapasztalatai szerint más egyetemek sokkal rövidebb idő alatt elérték ezt a státuszt. „A Sapientia esetében sem azért nehéz ez a folyamat, mert nincsenek meg a feltételek, vagy valami egyéb – az intézmény működését érintő – gond lenne, hanem azért, mert a parlamenti döntések mögött olyan érdekek vannak, amelyeket nehéz belátni. Nem az a kérdés, hogy megkapjuk-e az akkreditációt, hanem, hogy mikor?” – hangsúlyozta az egyetemvezető, aki abszurdnak nevezte a jogalkotási folyamatot, és hozzátette: a hosszadalmas eljárás oka valószínűleg az, hogy az illetékesek ellenőrizni tudják az egyetemeken folyó valódi munkát.

Nem mindegy, hogy mikor

„Számunkra azért fontos a gyors döntés, hogy ne vesszen ködbe a jó minőség, amit az akkreditáció folyamán kapott a Sapientia. Azt szeretném, hogy ennek tudatában döntsön a parlament. Nem volna jó, ha senki sem emlékezne egy tíz évvel korábbi értékelésre. Tartok attól, hogy politikai kérdéssé válik az egyetem ügye,

és nem arról fog szólni, hogy szakmailag kiváló teljesítmény van az intézmény mögött” – figyelmeztetett Dávid László. Az egyetemen folyó munka szakmai hitelét bizonyítja az a felmérés – hangsúlyozza a Sapientia munkatársai –, amelyet a bukaresti Ad Astra Egyesület a napokban tette közzé. A dokumentum a hazai egyetemeket értékeli, és az adatsor szerint a romániai magántulajdonban lévő felsőoktatási

intézmények közül a legjobb eredményt a Sapientia érte el. Az egyesület 2002 óta követi az állami és magánegyetemek, valamint tudományos társaságok oktatóinak nemzetközileg jegyzett tudományos kiadványokban publikált tanulmányait. A szakmunka 263 állami és magánegyetemet, illetve tudományos társaságot vizsgált: a legjobb minősítést az eltelt években a Babeş-Bolyai Tudományegyetem, a Bukaresti Egyetem és a Bukaresti Műszaki Egyetem érte el. Idén a Sapientia a magánegyetemek között az első, a teljes mezőnyben pedig a 38. helyen jegyzik. Az akkreditációjára váró intézmény ebben az évben Kolozsváron jelentős volumenű beruházásba is kezd: a Tordai úton hétszintes épület felépítését tervezik. A Marosvásárhelyre tervezett campus felépítésére azonban – amelynek alapkövét tavaly Schmitt Pál köztársasági elnök rakta le – a magyar kormány ígéretei ellenére sincs fedezet. ◀

Dávid László, a Sapientia egyetem rektora

Fotó: ÚMSZ/archív

Röviden

Szobrásztábor a város szívében

Újra szobrászok foglalták el a sepsiszentgyörgyi Erzsébet park egy részét. A hazai és külföldi szobrászok két hétig faragnak, hogy feldiszhessék Sepsiszentgyörgy lakótelepeit. A szervezők tucatnyi farönköt szállítottak a központi park katolikus templom mögötti sétányára, és egy katonai sátrat is felállítottak. A tábor első két napján az alkotók a városban tartottak terepszemlét, hogy felkutatásuk leendő szobruk végleges helyét. A szobrászok fejszével hántják a fák kérgét, vésővel és láncfűrészsel faragják azokat. A farönkből készült szobrok, amelyeket majd a város közterein helyeznek el, gyakorlatilag a járókelők szeme előtt készülnek el. Az előző évek gyakorlatának megfelelően az elkészült alkotásokat a lakónegyedekben helyezik el.

Nyárádmintiek a verőcei világtalálkózón

Sikeresen szerepelt Nyárádszereda az „Erdélyország az én hazám” világtalálkózón: a magyarországi Verőcén tartott hagyományos rendezvényen a nyárádszeredai Bekecs Néptáncgyűttesnek több teltházas fellépése is volt. A fesztivált ötödik alkalommal rendezték meg a Csattogó-völgyben. Tóth Sándor nyárádszeredai alpolgármester, aki maga is részt vett a találkozón elmondta: a táncgyűttes a sikeres előadások nyomán számos magyarországi és külföldi meghívást kapott. Szintén nagy érdeklődés övezte a Nyárádmintét bemutató sátrat is: Fekete Pál, Székelyvéce polgármestere szobrokat, Tóth Ferenc nyárádgálfavi művész faragott műtárgyait hozta, a sátorban ugyanakkor egy hagyományos székelykaput is feállítottak. A rendezvényen Nyárádszereda alpolgármestere mellett többek között Keresztesi Barna tanácsos, Suba Gyöngyi, a Nyárádszeredai Művelődési Ház vezetője, Antal Zoltán projekt-menedzser és Balogh István, Csíkfalva polgármestere is részt vett.

Kelet-európai zenészek az Európai Tehetségék Csereprogramban

Kelet-Európa zenészei is lehetőséget kapnak 2013-tól arra, hogy részt vegyenek az Európai Tehetségék Csereprogramban, és így megnyiljanak előttük a kontinens nagy könnyűzenei fesztiváljai. Az Európai Tehetségék Csereprogram (European Talent Exchange Program – ETEP) a holland Noorderslag Alapítvány kezdeményezésére indult el 2003-ban. Az ETEP a Eurosonic Noorderslag elnevezésű showcase fesztivál keretében évente összehozza a vezető európai fesztiválok szervezőit, hogy „művész-cserére” ösztönözze őket. A programban eddig elenyésző számban tűntek fel közép- vagy kelet-európai zenekarok, amit a régió fesztiválszervezői érthetetlennek találnak.

Elhunyt Cornel Fugaru zeneszerző

Meghalt tegnap Bukarestben Cornel Fugaru román könnyűzene-szerző és – énekes. A karrierje során számos hazai és nemzetközi elismerésben részesült zeneszerzőt hetvenéves korában érte a halál, a fővárosi Egyetemi Kórházban. Az egészségügyi intézmény tegnapi közleménye szerint Cornel Fugaruval „gyors lefolyású, gyógyíthatatlan betegség végzett”. A zeneszerző karrierje a hatvanas-hetvenes években ért fel a csúcusra:

a bukaresti Sincron rockzene-együttes frontembere volt, majd filmzenét szerzett, előadott, hangszereken kísért, szakmai zsűriken vett részt könnyűzene-fesztiválokon.

Lebontatná a Súrlott grádicsot a polgármester

Antal Erika

► Lebontatná Marosvásárhely polgármestere a Súrlott grádics néven elhíresült egykori vendéglőt, illetve a Vikendtelep bejárata közelében álló, Kós Károly tervezte épületeket. Dorin Florea sajtótájékoztóján kifejtette: nem érti, miért ragaszkodik a műemlékvédelem ezekhez a régi épületekhez, és az RMDSZ-t, valamint a helyi tanács RMDSZ-es képviselőit okolja azért, hogy a város „nem tud fejlődni”. Az előjáró kifejtette: megpróbálja elérni, hogy kerüljön le a műemlékvédelmi névsorról az egykori Súrlott grádics, valamint másik két, a Kós Károly által meghonosított építészeti stílusban tervezett, Bernády György volt polgármester idejében épített ingatlant.

Kolozsváry Zoltán tanácsos ennek kapcsán lapunknak úgy fogalmazott: egyrészt megszokták Floreától, hogy újabb és újabb ötleteket húz elő az ingujjából, amelyek nagyrésze nem jól átgondolt elképzelés eredménye. „Természetesen az RMDSZ-frakció minden olyan lépést igyekszik megakadályozni, amivel a polgármester megpróbálja megváltoztatni a város jellegét” – nyilatkozta Kolozsváry. A tanácsos szerint szükséges a modernizálás, de úgy, hogy a város történelmi jellegét és karakterét ne változtassa meg, ne tegye jellegtelenné, hanem azokra az alapokra építsen, amelyek értéket képviselnek. „A polgármesternek el kell fogadnia, hogy vannak magyar, tradicionális értékei Marosvásárhelynek, amelyeket

A Súrlott grádics Marosvásárhely egyik nevezetes épülete, annakidején Ady Endre is meglátogatta

A szerző felvétele

nem hagyunk tönkretenni” – szögezte le a tanácsos.

Csörtán Ferenc műemlékvédelmi szakember szerint a műemlékvédelmi jegyzékről le is lehet venni az épületeket, a 2001/422-es számú műemlékvédelmi törvény értelmében, amely nemcsak azt írja elő, hogy milyen követelmények szerint nyilvánítható valamely épület, létesítmény műemléknek, hanem azt is, hogy mely kritériumok alapján lehet kitörölni onnan. A szakember szerint igaz ugyan, hogy lepusztult állapotban vannak a Florea által említett épületek, de „nem az a megoldás, hogy eltöröljük a föld színéről, hanem az, hogy helyreállítjuk”.

A marosvásárhelyiek által Súrlott grádicsként ismert földszintes, kátrányfedezésű épület valamikor a 19-ik század első felében építették és őrzi még annak a kisvárosnak a sajátosságát, amely Bernády György városfejlesztése előtt jellemezte Marosvásárhelyt. Csörtán Ferenc szerint különösebb művészi értéke nincs az épületnek, formájában, tetőidomában jellemzi azt a korszakot. Mivel kevés ilyen építmény maradt fenn abból a korból, főleg ilyen „póriás” jellegű, kár volna eltüntetni – állítja a műemlékvédő. „De a műemlékvédelem sokszor ütközik gazdasági érdekekkel, vagy más, nem jó hiszemű szándékokkal, ezért

nem garancia a jövőre nézve az, hogy nyilvántartásban szerepel” – mondta lapunknak Csörtán.

A Súrlott grádics a város egyik nevezetes épülete, amely a közélet szereplőinek volt ez egyik gyakran látogatott helye, ahol művészek, írók, költők is szívesen megfordultak. Marosvásárhelyi látogatása során Ady Endre sem hagyta ki. A másik két lebontásra ítélt épület a szecesszió jegyeit viseli, bár méreteiben és építkezési anyagában is szerény, de igényesen megtervezett épületek, amelyek hozzátartoznak a város múltjához. Feltehetően a Réti-féle bútorgyár munkásainak építették a 20-ik század elején. ◀

„Határesetek”

ÚMSZ

► A '80-as évek Romániájában sokan próbáltak életük kockáztatásával is átmenekülni a háttáron. Az ő nyomukat kutatta és dokumentumokat gyűjtött össze a *Közelmúlt a médiában – Határesetek a szögesdróton* című kötetben Brîndușa Armanca volt temesvári újságíró, a Budapesti Román Kulturális Intézet igazgatója. A könyvet az Irodalmi Jelen Könyvek Kiadó jelentette meg magyarul. Brîndușa Armanca a napokban tartott budapesti könyvbemutatón elmondta, a felejtés ellen kezdte el gyűjteni az anyagot. Felidézte: a temesvári katonai ügyészségen az utolsó 20 olyan dossziéra bukkant, amelyben háttárörök határsértőkkel szembeni eljárásáról szóló vizsgálati anyag szerepelt. Akiknek nem sikerült a szökés, azokat agyonlőtték vagy -verték. Hogy ne vesszen örökre nyomuk, Brîndușa Armanca elhatározta, hogy utána jár az eltűnteknek. Először fölkeresett olyan embereket, akiknek sikerült a szökés, és új életet kezdtek a világ különböző országaiban. Közük volt a híres tornász, Nadia Comăneci, aki 1989. november 27-én Csanád felé a szögesdróton át menekült el Romániából. ◀

Javában zajlik a drámaíró tábor

A. E.

► Székek, veder tele vízzel, rongybaba, fülhallgató, kés, játéklövcska, számológép és jó hangulat – ez az, ami a belépőt fogadja a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetemen zajló nemzetközi drámaíró táborban. A szerző, Ken Urban Amerikából érkezett, a Harvardon tanít drámaírást, most pedig azt figyeli, hogy magyarul milyen hangzású a szöveg. A fordító Csützner Ferenc és Horváth Gyula, kulturális menedzser, illetve színész mesteri szakos hallgatók, folyamatosan egyeztetnek a szerzővel és a színészekkel, akiknek viszont a rendező, Harsányi Zsolt adja az utasításokat, hogy mikor, hol, hogyan beszéljenek, hol tartsanak szünetet, halkan vagy hangosan fejezzék-e ki érzelmeiket.

Albert Mária a projekt vezetője a magyar tagozat részéről lapunknak elmondta: érdekesnek tartja ezt a találkozást, mert különböző kultúrákban különböző módszerekkel közelítenek a szöveghez. A szerző számára ez azért fontos, hogy láthatja, milyen reakciót vált ki fordítóból, színészből, dramaturgból és rendezőből. Mint általában minden szerző, Ken Urban

is ragaszkodik ahhoz, hogy pontosan fordítsák, de nyilván nem a mondatszerkezet fontos vagy a szó szerinti fordítás, hanem az, hogy úgy kerüljön egy másik kulturális közegbe, hogy érthető legyen, és kötődjön valamihez. Fontos, hogy milyen ritmusa van a mondatoknak, de ugyanakkor nagy az érzelmi töltete is. A tábor sikeresnek minősíthető, foglalta össze Albert Mária, aki szerint a kezdeményezésnek lesz folytatása. „A tábor célja az, hogy megmutassa, hogyan lehet egy szöveggel dolgozni, de felajánl szövegeket a színházi embereknek,

esetleg a fordító is, ha érdemesnek tartja, tovább csiszolhatja azt” – mondta a projekt vezetője.

Harsányi Zsolt rendező a felolvasás mellett arra is törekedett, hogy hangulatot keltsenek a színészek, sajátos eszközökkel próbáljanak rásegíteni erre, és vizuális látványt is nyújtsanak. „Hangeffektusokat használunk, kibontunk egy-egy szituációt, meg is jelenítjük, tehát nemcsak ülnek a színeszek, de időnként félig felválnak egy-egy jelenetet, kezdetleges formában egy-egy jelenetcsíra is létrejön” – magyarázta az ÚMSZ-nek a rendező. ◀

A tábor célja megmutatni, hogyan lehet egy szöveggel dolgozni

Fotó: Antal Erika

Eltemették Budapesten a magyar sajtószabadságot

Hírösszefoglaló

Jelképesen eltemették tegnap a sajtószabadságot Budapesten. A Pollack Mihály téren, a Közmédia Szakszervezeti Tanácsa által hirdetett demonstráción több százan gyűltek össze. A tüntetők között voltak közéleti személyiségek, művészek és ellenzéki politikusok is. A tömegben vonult többek között Mesterházy Attila, az MSZP elnöke, több szocialista politikus, Schiffer András LMP-elnök, valamint Kulka János színművész.

A néma demonstrációhoz csatlakozók ruhájukra fehér szalagot tűztek, és mécseseket raktak le a Magyar Rádió épülete elé kihelyezett koporsó mellé. Több szakszervezet is csatlakozott a tiltakozáshoz. A tiltakozók jövő vasárnapig helyezhetik el mécseseiket a Magyar Rádió előtt lévő koporsónál, mintegy jelezve, hogy eltemetik a közmédiát és a demokráciát. A Közszat jövő szerdára tiltakozó nagygyűlést hirdetett a Pollack Mihály térre.

A tüntetést megelőzően az ellenzéki politikai pártok is szolidaritásukat fejezték ki az elbocsátottakkal. Az LMP közleményt

„Itt nyugszik a magyar sajtószabadság.” A tüntetők között művészek, írók, ellenzéki politikusok is voltak. Fotó: MTI

adott ki, melyben támogatja a közmédiában zajló elbocsátások elleni tüntetést, és felszólítja a közmédia vezetőit, védjék meg a közmédia munkatársait. Tegnap az MSZP ugyanerre kérte a négy közszolgálati médium vezérigazgatóját, lemondásra szólítva fel őket, amennyiben nem teszik ezt.

Eközben folytatódott a tárgyalások a Médiaszolgáltatás-

támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA), valamint az érdekképviseletek között az elbocsátásban érintett szakszervezeti vezetők leépítéséről és a 25 millió forintos segélyalap összegének felemeléséről – tájékoztatta az MTVA tegnap az MTT-t. A Vagyonkezelő Alap közleménye szerint a találkozón a közmédiánál zajló csoportos létszámleépítéssel kapcsolatban Lázár

András szakszervezeti vezető a létszámleépítésben érintett dolgozók anyagi terheinek enyhítésére létrehozandó 25 millió forintos segélyezési alap összegének felemelését javasolta. A tárgyalópartnerek megállapodtak abban, hogy a felmerült kérdésekről még e hét pénteken újabb egyeztető tárgyalást folytatnak, bevonva a közmédiában dolgozó szakszervezeteket is. ◀

Kettős tükrök

Azt hiszem, korunkat „a paranoia érájának” fogják majd nevezni az élővendő idők történései. Ékes példája az interaktív multimédiák korszakában megélt félelmeknek az amerikai Roger Williams University kiberbiztonsági szakértőinek azon bejelentése, hogy számtalan, főleg Távol-Keletről származó hardverben beépített kém- és támadószoftvereket találtak, amelyek segítségével akár a legfőbb személyi vagy állami titkokra is könnyedén szert lehet tenni. Az általuk javasolt megoldás: a gyártók fokozott ellenőrzése, a hálózati kapcsolatok intenzív felülvizsgálása. Észrevehetjük azt is, hogy egyúttal hihetetlenül hatékony cenzúra-infrastruktúra kiépítésére teremtenek jogi keretet. Reméljük, hogy időben el fogják tudni dönteni, hogy melyik, a „fertőzött” hardverből származó információmorsza veszedelmes, és melyiket eredményezte a szabad véleménynyilvánítás igénye.

(prier)

Röviden

Sorra kérik az átminősítéseket

Összesen 157, eddig közműsor-szolgáltatóként vagy nem nyereségérdeklő média-szolgáltatóként működő rádió vagy televízió kérte átminősítését közösségi média-szolgáltatóvá – közölte a magyar Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH) kommunikációs igazgatósága. Az NMHH közlése szerint az átminősítést kérő rádiók vagy televíziók közül 85 eddig bejelentés alapján sugárzott, míg 72 szerződés alapján működő közműsor-szolgáltatóként vagy nonprofit médiaszolgáltatóként.

Médiakampány a zaklatás ellen

A Facebook és a Time Warner hatalmas közös kampányba kezd, amelynek célja: felhívni a figyelmet az internetes zaklatás veszélyeire, és aktív cselekvésre ösztökélni azokat, akik ilyen esetekkel találkoznak. A cyber-bullying (online zaklatás – amikor ténészserek módszeresen terrorizálnak másokat) kérdésköre olyan problémává nőtte ki magát tőlünk nyugatabbra, amellyel már széles körben kell foglalkozni. A helyzet komolyságát jól jelzi a média két óriásának összefogása: a Facebook és a Time Warner közös kampányt indít, hogy felhívja a figyelmet a jelenség veszélyére. A két cég bejelentette, hogy eddigi, egymástól elszigetelt egyéni akcióik helyett mostantól együtt lépnek fel az ügyben, széles körű, párhuzamosan több platformon zajló masszív kampánnyal. Az együttműködés kiterjed a televízióra, nyomtatott és az online sajtóra, valamint a közösségi oldalakra is.

Apróhirdetés

Hároméves kislány mellé keresünk magyarul jól beszélő (magyar anyanyelvű), nem dohányzó gyermekgondozót Bukarestbe, a Drumul Taberei lakónegyedbe. Munkaprogram: 8.30–18.30. Érdeklődni az alábbi telefonon: 0721-204620.

„Harry Potter” nem iszik többé

ÚMSZ

Egy kortyot sem iszik többet a Harry Potter-filmek 21 éves főszereplője. Daniel Radcliffe színész ezzel az elhatározásával csatlakozott az antialkoholista fiatalok milliós táborához, akiktől – ellentétben nagyívó társaikkal – ritkán hangos a média. Radcliffe olyan nevekhez csatlakozott, mint Kelly Osbourne, Jessie J. vagy a Gossip Girl sztárja, Blake Lively. Ezek a fiatalok úgy gondolják, hogy ahhoz, hogy jól érezzék magukat, egy csepp alkoholra sincs szükségük. Bár az antialkoholista fiatalok száma folyamatosan nő, róluk még most is keveset hallani, ellentétben botrányhős, nagyívó társaikkal.

Harry Potter megformálója ezzel kapcsolatban elmondta, korábban ő maga sem vetette meg

Daniel Radcliffe

az alkoholt, sokat járt partizni, és még azt is elhatározta, hogy úgy fog élni, mint a többi híresség.

Am ezt követően megváltozott benne valami, és most sokkal jobban élvezi a csendes estéket.

„Volt néhány év, amikor nagyon szerettem az italt. Sokat jártam partizni, és elhatároztam, hogy úgy fogok élni, mint a többi híresség. Ez az életforma azonban nem nekem való” – vallotta a színész, aki azóta boldogan tölti kettesben az estéit barátnőjével londoni vagy New York-i lakásán. „Végre normális kapcsolatban vagyunk, amit tényleg lehet élvezni, és nem arról szól az életünk, hogy minden este kiütjük magunkat. Az állandó partizás helyett jobban szeretünk otthon olvasni, olyanokkal lenni, akikkel együtt lehet nevetni. Az elmúlt évek tanulsága számomra az, hogy nem szégyen élvezni a nyugodt életet” – tette hozzá Radcliffe.

A jelenséget a brit Alkohol Konzern igazgatója is üdvözölte. Örömtelnek tartja, hogy egyre többen vannak azok a fiatalok, akik többet akarnak az életüktől, mint hogy gyorsan leigya magukat. Az életforma népszerűsítésében pedig a fiatal sztárok csatlakozása komoly segítség.

Don Shenker, a brit Alkohol Konzern igazgatója örül az új jelenségnek. „Úgy tűnik, egyre több fiatal dönt úgy, hogy nem vásárol alkoholt, és élvezik az ezzel járó függetlenséget. Már a neten is alakulnak olyan közösségek, amelyek tagjai többet várnak a fiatalságuktól, mint hogy gyorsan leigya magukat, aztán hazafelé összehányják az utat. A fiatal sztárok csatlakozása tovább növelheti ezen életforma népszerűségét.” ◀

Gyűrűzik a Murdoch-ügy

ÚMSZ

Nemzetközi ügyé terebélyesedett a brit *News of the World* című bulvárlap botránya, miután a Rupert Murdoch médiamagnás által irányított kiadói csoport amerikai és ausztrál érdekeltségűjében is vizsgálatok indulhatnak annak kiderítésére, hogy az újságírók használtak-e illegális módszereket információik megszerzésére. Az amerikai szenátus kereskedelmi bizottságának vezetője, Jay Rockefeller demokrata képviselő szerdán azt kérte a hatóságoktól, hogy vizsgálják meg, a Murdoch-féle News Corp. dolgozói megszegették-e az amerikai jog-

szabályokat. Ezzel a kéréssel a brit bulvárlap immár az Atlanti-óceán túloldalára is áttért – értékelte a fejleményt a BBC washingtoni tudósítója. Az amerikai szenátor aggodalmát fejezte ki amiatt, hogy a News Corp. újságírói a 2001. szeptember 11-i New York-i terrortámadás áldozatainak, illetve az áldozatok családtagjainak telefonjait is feltörhették. Korábban ugyanis kiderült, hogy a Murdoch cég által kiadott *News of the World* című brit lap újságírói új információk után kutatva illegálisan törhették fel többek között politikusok, celebek és súlyos bűncselekmények áldozatainak mobiljait is. ◀

MÉDIAPARTNER

Prima Rádió
87.5 MHz
Székelyudvarhely első rádiója!

PRIMÁS VAGYOK, DE NEM VONÓS, REKKEKES VAGYOK, A RÁDIÓS!

MŰSOROK:

- ZENÉS ÜZENETEK
- HÍREK
- VITÁRIS FÉLÓRA
- HANGOLÁS
- ÉBRESZTŐ
- HUMÓR
- KITEKINTŐ
- REFORMÁTUS FÉLÓRA
- ZARÁNDOKUTON
- SZÍNET GRÁK
- KAMASZÓK KAMASZÓJA
- AZ ORVOS VÁLASZOL
- MAGASFEJZÜTTÉG

HALLGASSA A PRIMA RÁDIÓT, OLVASSA A PRIMÁRTÉFTET!

www.prima-radio.ro

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 030032, București, Lipscai nr.29-31, O.P. 15, C.P. 40

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

PÉNTEK
2011. július 15.

A nap filmjei

Antena 1, 20.20

A rend őrzője

Rudy, a nemzetközi híró régész fia inkognitóban műkincsrablóként tevékenykedik. Amikor Izraelben titokzatos körülmények között elrabolják az apját, persze a közel-keleti országba siet, hogy kiszabadíthassa. A mentőakció viszont egyre veszélyesebbé válik, mígnem ki akarják toloncolni az országból. Sikerül azonban rábeszélnie Dalia-t, a rendőrnőt, hogy ne tegye fel a repülőre az édesapját.

VIASAT3, 22.25
Észvesztő

1967-ben járunk. A 17 éves Susanna Kaysen alig különbözik a legtöbb amerikai lánytól; ő is bizonytalan, összezavarodott és küszködve próbálja megérteni az örületes tempóban változó világot. A szülők kérésére találkozik egy pszichiáterrel, aki aztán tüstént néven is nevezi szokatlan viselkedését. Határeseti személyiségzavarról beszél, melynek tipikus megnyilvánulása a bizonytalanság.

DUNA TV, 0.25

A lány a tét

Nem bebetonozottabb Indiában a kasztrendszer, mint a Super Club áruház dolgozói között a hierarchia. Az üzlet vezetői hónapról hónapra a „A hónap dolgozója” cím odaítélésével próbálják ösztönözni a jobb munkavégzésre az alkalmazottakat. A többszörös címvedő - 16 győzelemmel - Vince, aki a vásárlók körében rendkívül népszerű, munkatársai között viszont annál kevésbé.

KOSSUTH RÁDIÓ

9.00 Hírek 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.05 Élhető világ 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli krónika 13.40 Magánhangzó 14.05 Rádiószínház 14.30 Tanúim lesztek! 15.05 Arcvonalok 16.05 Közletről 16.45 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.25 Tetten ért szavak 20.50 Jó éjszakát! 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történetei 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Aranyemberek - magyarok Bukarestben

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás Művelődési hírek, Környezetünk védelmében, Agrárgazda az unió küszöbén 13.05 Zenés üzenetek 14.00 Hírnegyedóra, Délutáni váltás 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.00 Híradás 17.15 Élő muzsika 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, sport 8.10 Hangoló 9.50 Hírek, reklám 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek, rendezvényajánló 16.15 Muzsika 17.00 Nap-óra 17.30 Nóták 17.55 Hírek, műsorismertető

DUNA TV

8.05 Magyar első 8.30 Híradó - Reggel 8.40 Család-barát 9.40 Főzés? Gyerekjáték! 9.45 Hókusz-Pókusz Cirkusz 9.50 Varjúdombi megleghozók 10.05 A dzsungel könyve 10.35 Szelek szárnyán (kan. sor.) (ism.) 11.25 Derrick (német krimisor.) 12.30 Kívánságkosár 15.00 Híradó - Nemzeti Krónika 15.15 Térkép 16.00 Kézjegy (ism.) 16.50 Arcélek 17.10 Építészeti XXI 17.40 Duna aniz 18.05 Daktari (am. kaland sor.) 19.00 Híradó 19.35 Mese 20.05 Szelek szárnyán (kan. sor.) 21.00 Híradó 21.10 Sport hírek 21.15 Közbeszéd 22.00 Cartouche, a jélekkü útonálló (francia történelmi f. 2. rész, 2009) 23.40 Dunasport 23.45 Schubert 1828 (koncertf.) 0.25 A lány a tét (amerikai vígj., 2006) 2.20 Közbeszéd (ism.)

TVR 1

5.20 Szerelmes Don Huan (argentín sorozat) 6.15 Teleshopping 6.55 Románia himnusza 7.00 Reggeli híradó, időjárásjelentés 8.50 A palota ékköve (dél-koreai sorozat) 10.00 Történelmi emlékek 10.15 Gyerekek televíziója 11.40 Rajzfilmek (ism.) 12.30 Indiai illusztrációk 12.40 Kim Suro, The Iron King (koreai sorozat) 14.00 Hírek, időjárásjelentés 14.45 e-FORUM (live) 15.15 Teleshopping 15.30 Gyerekek akadémia 16.00 Smiley koncert 17.00 La vie en rose 18.00 Hírek, időjárásjelentés 18.25 Kim Suro, The Iron King (koreai sorozat) 19.45 Sport 20.00 Hírek, időjárásjelentés 21.00 Csigmigi Nemzetközi Folklor Fesztivál, 1-2. rész 23.10 Kis hal (auszt. filmdráma, 2005) 2.55 Amazóniai könnyek

VIASAT 3

9.50 Chicago Hope Kórház (sorozat) 10.45 Váratlan szerelem (ném. vígjáték) 12.30 Két pasi (sorozat) 12.55 Egy kapcsolat szabályai (sorozat) 13.20 A Nagy Ó 15.45 Doktor House (ism.) 16.40 Monk (sorozat) 17.35 A médium (sorozat) 18.30 Gyilkos számok (sorozat) 19.25 Lehetetlen küldetés (ism.) 20.25 Két pasi (ism.) 21.25 Doktor House (sorozat) 22.25 Észvesztő (am. f. dráma)

m1

6.23 Kárpát Expressz 6.50 Ma Reggel Benne: Híradó, sport hírek 10.00 Balatoni nyár 12.05 Drága doktor úr (olasz vígj. sor.) 13.01 Híradó délből 13.30 Kárpát Expressz 13.55 Ájtáró 14.25 Körzeti magazin 15.20 Útravaló 15.30 Nézőpont - Szentpétervár (dokumentumf.) 15.55 Ázsia vadonjai 16.25 Új-Zéland természeti világa 17.00 Bűvölet (olasz sor.) 17.30 Híradó 17.40 Körzeti híradó 17.55 Balatoni nyár 18.55 India - Álomok útján (kaland sor.) 19.40 Futótűz (amerikai sor.) 20.30 Híradó este 20.55 Sport hírek 21.10 A kikapós patikárius Közvetítés a József Attila Színházról, felvételről 23.45 24 (amerikai sor.) 0.30 Az Este 1.35 Hírek 1.40 Sport hírek 1.45 Ma Reggel (ism.) Közéleti műsor

TVR 2

5.25 Mesager 6.00 Hírek (ism.) 7.00 Happy Hour (ism.) 8.00 A Simpson család (amerikai animációs sor.) 8.35 Figyelem, énekelünk! 10.00 Nagyszerű utazások 10.30 Dobro urban (ism.) 11.00 Vallomások 12.00 Hírek 12.30 Oroszlánok arénája (ism.) 13.30 Miért ABC 14.00 A bajkeverő majom (anim. sor.) 14.35 Együtt Európában 15.30 Motomágia 16.00 Anya, az állatorvos (német sor.) 17.00 Hírek, időjárásjelentés 17.25 Remix 18.30 Jamie: Boldog napok 18.55 Adio 19.00 Nagyszerű utazások 19.55 Győztesek 20.10 Első számú gyanúsított (angol krimi, 1991) 22.00 Hírek, időjárásjelentés 23.00 Egyeseknek ez tetszik 0.00 Mile High (angol vígj. sor.) 0.50 Légy formában! (ism.) 1.25 Vörös kocsmá (francia vígj.) (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek 9.00 Sport.ro Hírek 10.00 Pontos sportidő 12.00 Sport.ro Hírek 13.10 Pontos sportidő 15.10 Pontos sportidő 16.00 Sport.ro Hírek 16.30 Pontos sportidő (live) 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.00 Pontos sportidő (live) 20.00 Pokerstars Big Game 21.00 Wrestling RAW 23.00 American Gladiators 0.00 Sport.ro Hírek 0.30 Playmate 2006

m2

6.23 Kárpát Expressz 6.50 Ma Reggel 10.00 Utánam, sráccok! 11.00 Néprajzi értékeink - Torockói baba 11.10 Hrvatska kronika 11.40 Ecranul nostru 12.05 Körzeti magazin 13.01 Híradó délből 13.30 Kárpát Expressz 13.55 Balatoni nyár 15.40 Magyar évszázadok 16.05 Szerelem a Hohenstein-kastélyban (német sor.) 16.55 Házaspárbaj (olasz sor.) 17.45 Kalandozó 18.10 Magyar bulizene 19.10 1100 év Európa közepén 19.35 Esti mese 20.05 Az Ushuaia expedíció 21.00 Híradó este 21.25 Sport hírek 21.30 Hogy volt? 23.20 Rózságy (auszt. sor.) 0.15 Este találkozunk! (francia filmdráma, 2004) 1.50 India - Álomok útján (sorozat) 2.35 Futótűz (amerikai sorozat) 3.20 Stingers (auszt. krimisor.) 4.05 Magyar bulizene

PRO TV

5.00 Románia szeretlek (ism.) 6.00 Happy Hour (ism.) 7.00 Pro Tv hírek, Mi történik doktor úr? 10.00 Az ideális nő (francia-belga-svájci f.) (ism.) 12.00 Fiatalkor és nyugtalan (amerikai sor.) 13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés 14.00 16 kivánság (kanadai-amerikai családi f., 2010) 16.00 Fiatalkor és nyugtalan (amerikai sorozat) 17.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés 17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor 19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés 20.30 Menekülő ember (am. sci-fi akcióf., 1987) 22.30 A nyolcadik utas:

a Halál (angol-am. sci-fi, 1979) 1.15 Menekülő ember (am. akcióf., 1987) (ism.) 3.00 A nyolcadik utas: a Halál (angol-am. sci-fi, 1979) (ism.)

ACASĂ

8.15 Anania másik arca (am. sorozat) 9.45 Dona Barbara (sorozat) 12.45 Lázadó szerelem (sorozat) 14.30 Clase 406 (sorozat) 15.30 A család (sorozat) 16.30 Igaz történetek 17.30 Vad szív (sorozat) 18.30 Bella Calamidades (sorozat) 19.30 Teresa (mex. sorozat) 20.30 Cassandra (mex. sorozat) 22.00 Auróra (amerikai sor.) 0.00 Clase 406 (sorozat) 1.00 Igaz történetek (sorozat)

RTL KLUB

7.00 Infománia (ism.) Multimédia magazin 7.25 Fókusz (ism.) 7.55 Reggeli magazinműsor 10.05 Rubí, az elbűvölő szörnyeteg (mex. sor.) 11.05 Top Shop 13.00 RTL Klub Híradó 13.10 Asztro Show 14.30 Fél kettő 15.20 Vilmos herceg (am. filmdráma, 2002) 17.05 Remington Steele (am. sor.) 18.15 Ezel - Bosszú mindhalál (török sorozat) 19.30 RTL Klub Híradó 20.10 Cobra 11 (német akció sor.) 21.15 Fókusz 21.45 Barátok közt (magyar sorozat) Utána: RTL-hírek 22.20 CSI: A helyszínelők (am.-kan. sor.) Utána: RTL-híradó 23.20 Vámpírnaplók (am. kaland sor.) 0.20 A főnök (am. krimisor.) 1.20 Reflektor 1.30 Törzsutas (ism.) 1.55 Helyszíni szemle (német krimisor.) 2.55 Autómánia (ism.) Autómagazin

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés (live) 8.00 Jó reggelt - Razvan és Dani szórakoztató műsora 10.00 Sajtószemle Mircea Badeaval 11.00 Herkules (amerikai sorozat) 12.00 Az elveszett ereklyék fosztogatói (kaland sorozat) 13.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés 14.00 Vénkisasszony (reality show) (ism.) 16.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés 17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghie műsora 19.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés 20.20 A rend őrzője (arubai-am. akcióthriller, 2001) 22.20 Kínai csapás (amerikai-hongkongi akciófilm, 2000) 0.15 Szerelmeim (reality show) (ism.) 1.30 Kínai csapás (amerikai-hongkongi akciófilm, 2000) (ism.)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás 11.10 A Midsomer gyilkosságok (sorozat) 13.05 Sajtársak (amerikai vígjáték) 14.35 Sűrűbb, mint a vér (amerikai krimi) 16.30 Programozott halál (amerikai thriller) 18.15 Víruscsapda (amerikai-német film) 20.00 Csillagok háborúja - A jedi visszatér (amerikai kalandfilm) 22.35 Terminátor 2 - Az ítélet napja (amerikai akcióf.) 1.20 Szörnyek szigete (am. thrill.)

TV2

7.00 Alexandra Pódium (ism.) Kulturális magazin 7.25 Tények Reggel 7.55 Mokka 10.00 Mokka habbal 11.00 Stahl könyvháza 11.10 Babapercek 11.20 Teleshop 12.55 Született kémek (am. rajzf. sor.) 13.20 Seherezáde (ism.) 14.15 A préri gyermekei (amerikai western, 2008) 15.40 EZO.TV 16.40 Rex felügyelő (osztrák-német krimisor.) 17.40 Második élet (am.-kol.-mex. sor.) 18.35 Seherezáde (török drámasor.) 19.30 Tények 20.10 Aktív 20.55 Gyilkos számok (amerikai krimisor.) 21.55 Hőhullám 22.20 Irigy Hónaljmirigy 23.20 A sebheylesarcú (amerikai akcióthriller, 1983) Közben: Kenósorsolás 2.20 Aktív 2.25 EZO.TV 06-90-602-022 3.25 Silk Way - Selyemút Rally 2011 Moszkva - Szocsi 3.55 Tények Este Hírműsor

PRIMA TV

6.00 A cseresznye a tortán - reality show (ism.) 7.00 Rejtélyek asszonya: Édes kicsikém (amerikai krimi) (ism.) 9.00 Teleshopping 9.30 Szívek találkozása (ism.) 10.30 Az első nap - reality show (ism.) 11.30 30-as hatás (román sorozat) 12.30 Teleshopping 13.00 Sport, diéta és egy sztár 13.30 Teleshopping 14.00 Szívek találkozása (indiai sor.) 15.00 Testvérek (amerikai sor.) 16.00 Modern tündérmese (kan. családi film, 2008) 18.00 Hírek 19.00 Sport 19.30 A cseresznye a tortán - reality show 20.30 A nemzet aranya (amerikai akcióf., 2004) 23.30 Otthon, rémes otthon (amerikai thriller, 2003) 1.30 Hírek, Időjárásjelentés (ism.) 2.30 Otthon, rémes otthon (amerikai thriller, 2003) (ism.)

KANAL D

7.30 Reggeli kává 10.00 Családi történet (sorozat) 12.30 Hírek 13.15 Ellenállás - szórakoztató műsor 14.30 Teleshopping 14.45 A sors kezében (török sorozat) 16.45 Célpontban 18.45 A nap híre 19.00 Kanal-D Hírek 20.00 Nevetés tabler 20.30 A szülők pénzén 22.00 Palmetto (német-amerikai thriller, 1998) 0.30 Piranha (amerikai katasztrófa film, 1995)

HÍR TV

7.00 Paletta 7.30 Lapzártá 8.00 Híradó 9.05 Rájátszás 10.05 GyógyHír (ism.) Egészségügyi magazin 10.30 Értékmentés más-ként (ism.) 11.00 Híradó Friss napi információk 11.30 Soroló (ism.) A vidék magazinja 12.05 Vonásban (ism.) 13.00 Déli híradó 13.35 Hungarorama 14.35 Hungarorama Vítaműsor újságírókkal 14.30 Paletta (ism.) 15.05 Zöld övezet (ism.) 15.30 Iskolapédia (ism.) 16.00 Híradó Friss napi információk 16.30 Felfedező 17.05 BBC Reporters A BBC riportműsora 17.30 BBC Hard Talk 18.00 Híradó 18.30 Európai híradó (ism.) 19.05 Civil kaszinó Hűsbavágó kérdések, civil válaszok 20.00 Híradó 21.05 Péntek 8 Mondatvadászat 22.00 Híradó 21 22.30 Célpont 23.00 Híradó 23.30 Riasztás (ism.) 0.05 Péntek 8 (ism.)

DISCOVERY

7.00 Hogyan készült? 8.00 Autókereskedők - Jaguar XJ5 9.00 Hogyan csinálják? 10.00 Hogyan készült? 11.00 Motoroképítő VB 12.00 Amcsi motorok 13.00 Autókereskedők 14.00 Állítólag... 16.00 Hogyan készült? 17.00 Amcsi motorok - Stewart-Haas Racing 18.00 Édesvízi szörnyek - Portyázó ragadozó 19.00 A túlélés törvényei - Texas

20.00 Állítólag... - Szigetelőszalag 21.00 Hogyan készült? Őnjáró fűnyírógépek 22.00 Megrázó történetek - Emberpókok 23.30 Elraboltak - megmentettek - Életben van? 0.30 Sorozatgyilkosok - A sakktábla-gyilkos 1.00 Ross Kemp: Harc a Közel-Keleten 2.00 A túlélés törvényei - Ecuador 3.00 Állítólag... - Szigetelőszalag 2

ETV

7.00 Napraforgó 9.00 Erdélyi Kávéház ism. 16.00 Délutáni Híradó 16.15 Erdélyi Kávéház ism. 16.35 Kárpát Expressz 17.00 Ájtáró 17.30 Híradó 17.50 Egészséges percek 18.00 Reggeli tereferé ism. 18.30 Híradó 19.00 Kultúrcepp 19.30 Híradó 20.00 Több-szemközt 20.30 Lugossy István: Tóth Menyhért, dokf. 21.00 Kultúrcepp 21.30 Híradó 22.00 Több-szemközt ism. 22.30 Híradó

Július 14., csütörtök

Az év 27. hete és 194. napja, hátravan 171 nap

Ma **Örs, Ferenc és Zalán** napja van.

Az Örs régi magyar személynév, törzsnévből ered, talán a magyarokhoz csatlakozott három kabar törzs egyikének a nevéből. Ötörök eredetű, a jelentése férfi.

A Ferenc az olasz Francesco név latinított formájából származik, jelentése: francia. Eredetileg Assisi Szent Ferenc gyerekkori beceneve, melyet azért kapott, mert anyja francia származású volt. A Zalán férfinév. Anonymus Saladus néven említi a honfoglalás előtt a Duna-Tisza közén uralkodó vezért. A Tisza mentén ténylegesen található egy Slankamen (Szalánkemen) nevű helység, azonban az is elképzelhető, hogy Anonymus a helynévből alkotta az uralkodó nevét. A helynév szláv eredetű, jelentése: sós kő. Más elképzelés szerint a Zalán név török eredetű, jelentése: dobó, ütő. A jelenlegi Zalán olvasat Vörösmarty Mihály *Zalán futása* című műve révén terjedt el. Holnap a **Henrik, Roland és Örkény** nevének ünnepe.

Évforduló

• 1789 – Párizsban a Bastille elfoglalásával kitér a

francia forradalom.
 • 2000 – Budapesten megnyitja kapuit a Magyar Vasúttörténeti Park, Közép-Európa legnagyobb interaktív vasúti múzeuma.
 • 2003 – Megszületett a magyar *Wikipédia* első szócikke, az *Omega*.

Vicc

– Jó napot, Kovács úr, azért jöttem, mert a múlt héten azt ígérte, hogy fizet.
 – Érdekes. Maga az egyetlen, aki még hisz nekem.

Recept

Citromtorta

Hozzávalók: A tésztához: 25 dkg finomliszt, 17,5 dkg vaj, 2 dkg nádcukor, 1 tojás, 2 evőkanál víz. **A töltelékhez:** 2 tojás, 10 dkg nádcukor, 1,5 dl főzõtej, 2 citrom reszelt héja és kifacsart leve, 5 dkg vaj.
Elkészítése: A tésztához a lisztet a hideg vajjal elmorzsoljuk, hozzáadjuk a tojást és a vizet, homogén tésztává gyúrjuk. A kész tésztát fóliába bugyoláljuk, és egy órára a hűtőbe tesszük. Amíg hűl a tészta, addig kikeverjük a krémet, és előmelegítjük a sütőt 190 fokra. A tésztát vékonyan lisztezett deszkán kinyújtjuk, pitétálba fektetjük, széleit levágjuk, majd beleöntjük a citromos krémet. A tortát addig sütjük, amíg a krém összeáll és szépen megszíneseedik.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

A Kos-jegyűeknek ma nem sok önbizalma lesz, ezért érdemes gránátkövet magával hordania. Az a fontos, hogy higgyen önmagában, mert Ön se kevesebb, mint a többi ember.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Önre ráfér egy kis bulizás, ugyanis mostanában nagyon a munkának élt. Ez a legjobb időszak arra is, hogy elmenjen külföldre nyaralni.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Ismerősei közt lehetnek olyanok, akik irigykednek, ezért legyen elővigyázatos. Ajánlott borostyánkövet hordania ékszer formájában, mert nyugalmat hoz.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Ön nyílt és érzékeny, olykor azonban visszahúzódó. Nem szabad, hogy a megszokás vagy a munka vegye át a főszerepet az életében.

OROSZLÁN (VII. 23.–VII. 23.)

Lehetősége lesz szakmai rátermettségét bizonyítani. Ha korábban elhamarkodottan nyilatkozott egy feladat elvégezhetőségéről, korrigálhatja a véleményét.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Egy családtagjának vagy rokonának pénzre lesz szüksége. Teremtse alkalmat, nyugodt körülményeket a feltételek megbeszélésére.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

A régi kapcsolatok közül néhánynak leáldozóban a napja. Nyíltan beszéljen problémáiról egy-két közeli barátjával vagy kérje pszichológus segítségét.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Keményen meg kell küzdeni egy jól működő párkapcsolatért. Akár naponta hódítsa meg újra a párját, mutassa meg, hogy ön milyen derűs és sokoldalú.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Pompás napokat tölthet a vakáció alatt. Szórakoztató egyéniségének köszönhetően sok barátja van. Mindenütt ott akar lenni, hogy ön lehessen a társaság középpontja.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

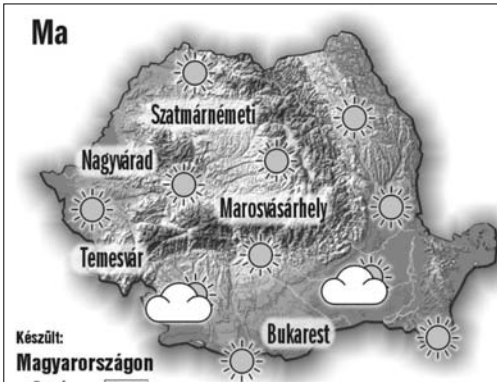
Önnel ma is nagyon jó dolgok történhetnek meg. Érdemes elmennie szórakozni a barátaival, de a családját se hanyagolja el. Pénzügyi helyzete is jól áll.

VIZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

A Vizöntő jegyében születetteknek mostanában lehetnek súlyos pénzügyi gondjaik. Magánéletében viszont határtalan boldogság keríti majd hatalmába.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Ön ma kicsit össze lehet zavarodva a múltban történt események miatt, ezért nagyon fontos, hogy megnyugodjon. Ajánlott elmennie lazítani a barátokkal vagy a párjával, hogy kicsit felfrissítse magát.

A következő napok időjárása

Péntek
 36°C
 32°C
 Nagyrészt napos idő várható, legfeljebb estefelé nyugaton lehet elszórtan zápor, zivatar.

Szombat
 27°C
 32°C
 Hidegfront hatására sokfelé valószínű zápor, zivatar. Pár fokkal visszaesik a hőmérséklet.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Többnyire derült, napos idő várható, a szél gyenge vagy mérsékelt lesz. Erősebb gomolyfelhő-képződés a hegyek felett alakul ki, ahol nem lehet kizárni egy-egy záport, esetleg zivartart. Meleg, nyáriás időre számíthatunk.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet	
Arad	sok napsütés, kevés felhő	35°C	22°C
Brassó	derült, napos idő	31°C	15°C
Bukarest	napsütés felhőkkel	30°C	19°C
Csikszereida	derült, napos idő	27°C	15°C
Kolozsvár	derült, napos idő	30°C	18°C
Marosvásárhely	derült, napos idő	30°C	19°C
Nagyvárád	sok napsütés, kevés felhő	33°C	22°C
Szatmárnémeti	derült, napos idő	33°C	20°C
Temesvár	sok napsütés, kevés felhő	34°C	22°C

Kiegészítés

Horváth István

***	AZ A TÁVOLABBI	DÍSZTEREM	***	PIROS VIRÁGÚ GYOMNÖVÉNY	MEGNEVESEDES	SZÖNYEGET RÁZ	BORSODI VÁROS	LIBA MONDJA	DIVATJAMÚLT
ALBÁNIA HATÁRAI			BESZÉLŐ KACSA						
DÁRIDÓZÁS			COWBOY ESZKÖZE						
SZÜRÖFEGYVER								VÉGÉN VÉDI	
***	VÍVÓCSÖRTE						A SZABADBA		
UGYAN MÁR!	TÚLRA HAJÍT	HOTEL MEZEI RÁGCSALÓ					NEHEZEN SZALAD		CSOMÓT BONTÓ
LÁNGGAL ÉGŐ						MEGÁLLJ! FÖLÉ ELLENTÉTE			
KÁBITÓSZER					AMELY HELYEN				
FOGASON VAN!			SZABADDÁ TESZ		EVANGÉLIKUS (RÓV.)				
BILLENTYŰ RÖGÉPEN			A TÁRGY RAGJA						

Új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
 Bukarest, 3. kerület, Lipsicani u. 29-31 sz., I. emelet.
 Telefon/fax: 021/317-8847,
 E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
 Redakcia „Új Magyar Szó”
 OP 15, CP 40, sector 5, Bucuresti

Mb. felelős szerkesztő:
 Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
 Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
 Agoston Hugó

Főmunkatársak:
 Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
 Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
 Bogdán Tibor (Hátér)
 Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
 Turós-Jakab László (Sport)
 Farkas István (Kultúra, Média)
 Orosz Anna (Életmód)
 Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószervező:
 Osváth Annamária

Tudósítók:
 Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
 Tofán Levente

Grafikus:
 Horváth István

Tördelőszerkesztők:
 Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
 Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
 Baricz István – 0788-488739
 Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó),
 Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
 Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
 1 hónapra 15 lej,
 3 hónapra 38 lej,
 6 hónapra 75 lej,
 12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatalos levelezzel lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

MÉDIAPARTNEREK

agnus
 RADIO 88.3 FM
 naponta 03-08 és 12-15,
 csütörtökön 19-23 óra között
 a világhálón:
 www.agnusradio.ro

Sláger Rádió
 fm 105.9

95 FM SICULUS Rádió

95.1 fm Paprika Rádió
 Fülön csíp.

94.0 FM PROFÍ RÁDIÓ
 A ZENE ÁRAD BELŐLE

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
 FM 95,6
 www.radiocluj.ro

Továbbjutottak az „uruk”

Labdarúgás

ÚMSZ

▶ Álvaro Pereira 14. percen szerzett góljával Uruguay legyőzte Mexikót a Copa América C csoportjának utolsó fordulójában, így a már korábban is biztos továbbjutónak számító Chiléhez és Peruhoz csatlakozva negyeddöntős a tornán – írja az *MTI*. A tartalékos chileiek egy lefújás előtt született Carillo-öngóllal gyűrték le a szintén sok helyen változtató peruiakat. A C csoport végeredménye: 1. Chile 7 pont, 2. Uruguay 5, 3. Peru 4, 4. Mexikó 0. Miután Uruguay a második helyen végzett, szombatról vasárnapra virradó éjjel az A csoport másodikjával, Argentínával játszik a négy közé jutásért. Utóbbi kvartettből az 5 pontos Messiék mellett a 7 pontot gyűjtött kolumbiaiak léptek tovább, de az egyik legjobb csoportharmadikként Costa Ricának (3 pont) is esélye van a legjobb nyolc közé jutásra. ◀

Dk: csehül állnak a románok

Tenisz

Turós-Jakab László

▶ A Nemzetközi Teniszszövetség (ITF) londoni székhelyén tegnap kisorsolták a tenisz-Davis-kupa (Dk) osztályozóinak párosítását. Románia a lehető legnehezebb ellenfelet kapta, a legfrissebb Dk-rangsorban ötödik Csehországot. Bár a találkozó kiemelte utóbbi, mégis a trikolórok lesznek a szeptember 16–18-i mérkőzés házigazdái.

A Világcsoporthoz tagjaként, Románia és Csehország is vereséggel kezdte a 2011-es Davis-kupa-idényt, Hănescuék 4-1-re maradtak alul az argentinok, Berdychék pedig 2-3-ra a kazahok ellen. A szeptemberi román-cseh párharc az ötödik lesz, ha a jogelőd Csehszlovákiát is figyelembe vesszük. 1977-ben Bukarestben az Ilie Năstase, Ion Țiriac, Dumitru Hărădău összeállítású román csapat 3-1-re nyert, miután Năstase Jiri Hřebecet és Jan

Victor Hănescu román teniszező óriási Davis kupa-tapasztalata döntő lehet a csehek ellen

Kodest is legyőzte, s Țiriac oldalán a páros sikerében is segédkezett. Ez volt az első és utolsó román siker, hiszen 1978-ban Prágában 5-0-ra hengerelték a csehszlovákok, két évvel később,

Bukarestben pedig 4-1-re. Kereken tíz évvel ezelőtt a prostejovi sportcsarnokban Csehország 3-2-re nyert Románia együttese ellen, Adrian Voinea akkor megnyerte két egyesét.

Legutóbbi Davis kupa-viadalán Románia Victor Hănescu (64. a legfrissebb világrangsorban), Adrian Ungur (155.), Victor Crivoi (195.) és Horia Tecău (inkább párosban játszik),

Csehország pedig Tomas Berdych (8.), Jan Hajek (166.), Lukas Dlouhy (inkább párosban játszik) összeállításban szerepelt, így legalábbis első látásra az esélyek egyenlőek, a hazai pálya előnye pedig a trikolórokat segítheti.

A többi hét párosításban csak az oroszok, az izraeliek és a chileiek házigazdák kiemeltként, a többi favoritnak idegenben kell bizonyítani. A további menetrend (zárójelben a legfrissebb Davis-kupa-rangsorbeli helyezés): Oroszország (7.)–Brazília (25.), Izrael (10.)–Kanada (21.), Dél-Afrika (12.)–Horvátország (22.), Chile (13.)–Olaszország (19.), Japán (23.)–India (14.), Belgium (18.)–Ausztria (15.), Ausztrália (20.)–Svájc (16.).

Mint már közöltük, szintén szeptemberben a Világcsoporthoz argentin-szerb és spanyol-francia elődöntőket rendeznek, míg a magyarok a Davis-kupa Euro-afrikai zónájának I. csoportjába jutásért játszanak Nagy-Britanniával. ◀

Megóvták Szabó óvását

Rali

T. J. L.

▶ Bár a szakszövetség (FRAS) honlapján még semmi hivatalos nem jelent meg, az érdekelt Szabó Gergő már tudni véli, hogy óvását elutasította a FRAS versenybizottsága. Ez azt jelenti, hogy a múlt hét végi Szebeni rali győztesét megfosztják elsőségétől, a többiek pedig egy-egy helyet előrelépnek. A román ralibajnokságban részt vevő magyarországi autósversenyző most már csak a FRAS fellebbviteli bizottságához fordulhat, a hivatalos közlemény átvételétől számított 48 órán belül.

Szabó csak azt nem érti, hogy miként lehet valakit megbüntetni kizárólag egy feljelentés nyomán, de tanúk és bizonyítékok hiányában? A Jack Daniel's RT-csapat pilótáját „szabálytalan szervizelés” miatt zárták ki, majd óvását is elutasították.

Amennyiben a döntés végleges marad, a kolozsvári

Marco Tempestini (Peugeot 207 S2000) lesz az országos bajnokság ötödik futamának számító Szebeni rali győztese, s ob-pontot szerez még Dan Gârtofan (Subaru Impreza STI), az olasz meghívott Simone Campedel (Citroen DS3 R3), George Grigorescu (Renault Clio), Alexandru Filip (Renault Clio R3), Vlad Cosma (Citroen C2R2 Max), Horatiu Savu (Mitsubishi Lancer Evo 10), Bereczki Norbert (Citroen R2C2 Max), Dan Tatoi (Mitsubishi Lancer Evo 9) és Tihomir Stratiev (Citroen C2R2 Max).

Szabó kizárásával az összetett pontverseny éllovasa is megváltozik, Gârtofan (54 pont) ugyanis Valentin Porcișteanu (52) elé ugrik. Tempestini (46) is megelőzi csapattársát, a Napoca Rally Academynek versenyző Bogdan Marișcă (43,5), míg Szabó Gergő 39,5 ponttal marad.

Az országos bajnokság hatodik futama az Arad-rali, amelyre augusztus első hétvégéjén kerül sor. ◀

Újoncok az EL-porondon

Labdarúgás

Hírósszefoglaló

▶ A második forduló első mérkőzéseivel folytatódna ma a labdarúgó-Európa Liga selejtezős küzdelmei. A három magyar csapat hazai pályán szerepel, a román résztvevő pedig idegenben.

A múlt pénteken a bajnok Videoton ellen Szuperkupa-döntőt veszített Kecskeméti TE a csapat történetének első európai kupameccsére készül, riválisa az Aktobe. A kazah együttes eddig háromszor indulhatott az EL-ben és négyszer a Bajnokok Ligájában, így meglehetősen nagy nemzetközi rutinja van.

Mind a bajnoki ezüstérmes Paks, mind pedig a harmadik Ferencváros meggyőző fölényrel jutott tovább a selejtező első fordulójából és most norvégokkal meccselnek: előbbieket Székesszeváron látják vendégül a Tromsøt, utóbbiak pedig az Albert Stadionban az Aalesundot.

A Kecskeméthez és a Pakshoz hasonlóan a Gaz Metan is újoncnak számít az európai kupaporondon. A medgyesiek a finnországi Kuopióban játszanak, a KuPS együttesével, a mérkőzés román idő szerint 18.30-kor kezdődik.

A további műsor: Juventus/Dogana (San Marinó-i)–Rabotnicki (macedón), Sahar Karagandi (kazah)–St. Patrick's (ír), Rusztviki (grúz)–Irtis Pavlodar (kazah), Slask Wrocław (lengyel)–Dundee United (skót), Rad (szerb)–Olimpiakosz Volosz (görög), Flamurtari (albán)–Jablonec (cseh), Iskra-Stal (moldovai)–Varazdin (horvát), Tauras (litván)–ADO Den Haag (holland), Rudar Velenje (montenegrói)–Bécsi Austria (osztrák), TPS (finn)–Westerlo (belga), Sant Julia (andorrai)–Bnei Jehuda (izraeli), FK Minszk (fehérorosz)–Gaziantepspor (török), Örebro (svéd)–Sarajevo (bosnyák), Sahtyor Szoligorsz (fehérorosz)–Ventspils (lett), Valerenga (norvég)–Mika (örmény), Olimpija Ljubljana (szlo-

vén)–Bohemians (ír), Häcken (svéd)–Honka (finn), Anorthosisz Famagusza (ciprusi)–Gagra (grúz), Floriana La Valletta (máltai)–AEK Larnaca (ciprusi), Maccabi Tel-Aviv (izraeli)–Hazar Lankaran (azeri), Llanelli (walesi)–Dinamo Tbiliszi (grúz), Suduva (litván)–Elfsborg (svéd), Differdange (luxemburgi)–Levadia Tallinn (észti), KF Tirana (albán)–Spartak Trnava (szlovák), TNS (walesi)–Midtjylland (dán), Vaduz (liechtensteini)–Vojvodina Novi Sad (szerb), EB/Streymur (feröeri)–Qarabag (azeri), Zeljeznica (bosnyák)–Sheriff Tiraszpol (moldovai), Liepajas (lett)–Salzburg (osztrák), Vllaznia (albán)–Thun (svájci), Metalurg Szkopje (macedón)–Lokomotiv Szófia (bolgár), Glentoran Belfast (északír)–Vorszklá (ukrán), Crusaders (északír)–Fulham (angol), Domzale (szlovén)–RNK Split (horvát), KR (izlandi)–Zilina (szlovák), FH (izlandi)–Nacional (portugál).

A visszavágókat jövő csütörtökön rendezik. ◀

Röviden

Viharos győzelem

Hetedik előkészületi mérkőzését is megnyerte a Kolozsvári CFR 1907 labdarúgócsapata, amely az ausztriai edzőtáborban 1-0-ra verte a Moszkvai Dinamót. A gólt Bud szerezte a 13. percben, a találkozót a 67. percben lefújta a játékvezető, mert a vihar miatt nem lehetett tovább játszani.

Jól megy a magyaroknak

A hétvégén kezdődő kínai vizes vb-t megelőző, szingapúri edzőtáborozáson tegnap ismét nyert a magyar férfi vízilabda-válogatott, amely ezúttal az ausztrálokat verte 15-8-ra. Egy nappal korábban a világbajnoki címvédő szerbeket győzte le a Keménygárda, 12-11.

Steaua-hírek

Ploiești-en, az Astra pályáján fogja megrendezni hazai bajnoki mérkőzéseit a Steaua labdarúgócsapata. Ioan Niculae ingyen ajánlotta fel a lehetőséget Gigi Becalinak, akinek mérkőzésenként 3000 eurót kellett volna fizetnie Buzăuban. A bukaresti csapatvezetés ajánlatot tett Ciprian Maricának, aki kedden szerződést bontott a német VfB Stuttgarttal.

Meglepetések nélkül

Eredmények a Bangkokban zajló szünet-Világkupából: Wales–Egyiptom 5-0 (A), Írország–Egyiptom 4-1 (A), Málta–Thaiföld A 3-2 (B), Észak-Írország–Brazília 4-1 (C), Skócia–Lengyelország 3-2 (D), Skócia–Afganisztán 4-1 (D).

Szabó Gergő már tudni véli, hogy óvását elutasították. Fotó: Tofán Levente

Idegenben vitézkedő csehek

Labdarúgás

T. J. L.

▶ A Viktoria Plzeň magabiztosan nyert kedden este az örmény Pjunik otthonában a labdarúgó-Bajnokok Ligája-selejtező második fordulójának első mérkőzésén, 0-4. A cseh bajnok jereváni góljain Bakos (2), Horváth és Kolár osztozott, két találat tizenegyesből született.

Idegenben aratott egygólós győzelmet a litván Ekranas Kaunas és a bolgár Liteksz Lovecs. Előbbiek Máltán verték 3-2-re a Valletta FK-t, miután a 41. percben már 3-0-ra vezettek. Podgoricán a montenegrói FK Mogren korai góllal több mint egy óráig vezetett, de Todorov szűk két perccel fordított az utolsó negyedórán, s így lett az eredmény 1-2.

A többi mérkőzésen hazai sikerek születtek: Maribor (szlovén)–Dudelange (luxemburgi) 2-0 (gól: Arghus 36, A, Ibraimi 45), Pozsonyi Slovan (szlovák)–FC Tobol Kosztanaj (kazah) 2-0 (Sebo 41, Guédé 81), Shamrock Rovers FC (ír)–FC Flora Tallinn (észti) 1-0 (Turner 34).

A magyar bajnok Videoton tegnap este Klagenfurtban csapott össze az osztrák Sturm Graz együttesével. ◀